

4310135

(వ తి ది న ము (వ క టిం వ (బ డు ను

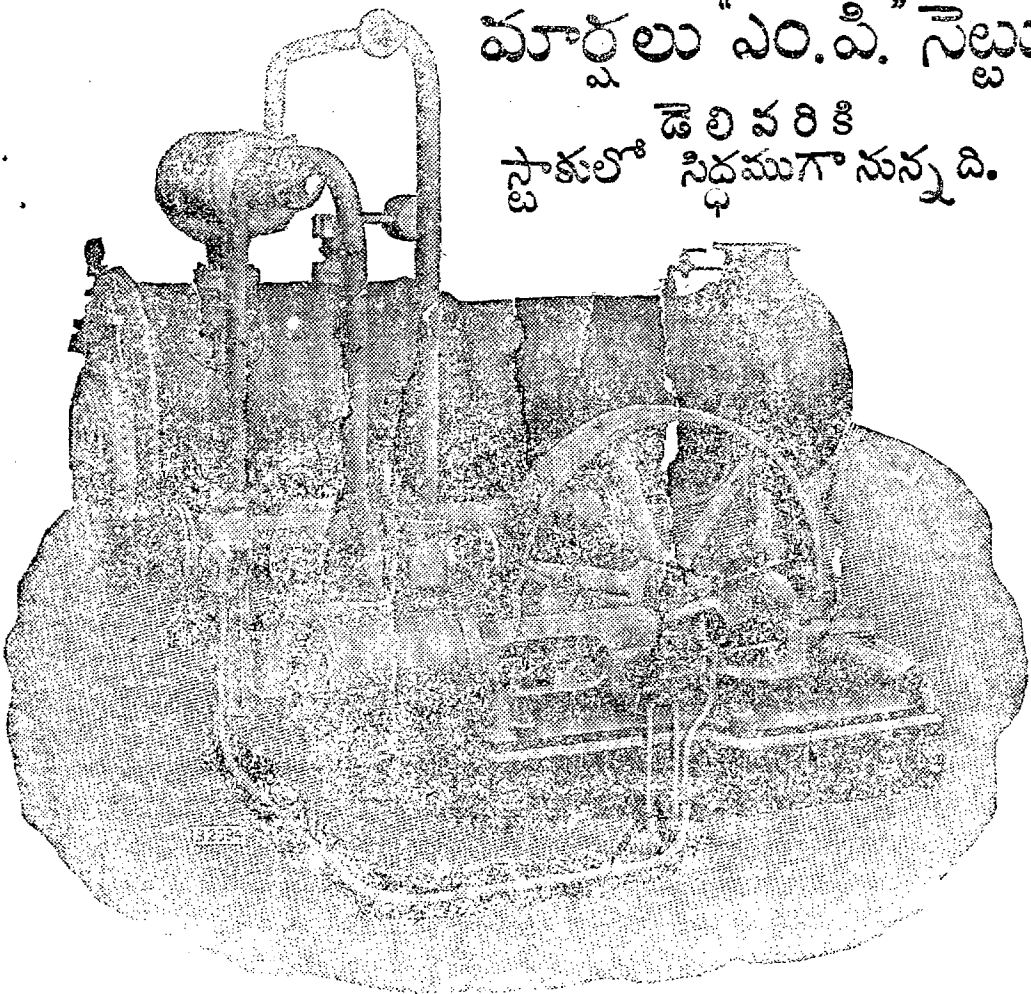
Vol. 7.

మొదటి భాగం. 2

{ ఐన్న పట్టణము 1921 వ సం॥రం మార్చి నెల 12 తేది శనివారము
కా డ్రీ వా మి ఫం వ త్స ర ఫా ల్గు ణ మా స శు థ త్ప తి య 3.

No. 233

నంచిక ౨౮౩

మార్వలు "ఎం.పి." నెట్టు

డెలివరీకి
స్టాకులో సిద్ధముగా నున్నది.

అమృతాంజనము

కలనాత్మకమైన ప్రసిద్ధి కెక్కినది,
ఇతర వీరికన్నా మృత్యులను తూట
చూ అమృతాంజనమును వాడి
నంద మృత్యువును ఎదురుగనదు.
తూట రెం 0.10.0 అణాలు.

మోహనితైలము

సీసా 1-8 0.12.0.

తామర తైలము

కచ్చి 1-8 0.6.0

వండ్ల పొడి

కచ్చి 1-8 0.2.0

అమృతాంజనం వినియోగ

బొంబాయి విశవనాథులు.

బాయిలర్లు, ఎంజిను, సూపర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ వై పింగు
"మొదలగువాటితో పయిన ఉండునది మార్వలు "ఎం. పి." మార్చి నెట్టు
యొక్క వివరణము ధరలకు ఇతర వివరములకు ఈ దిగువ చిరునా
మాకు దరఖాస్తు లంపుకొనవలెను. 1806

మార్వలు సన్ను ట్ కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

కాన్ టస్: బెజవాడ, తంజావూరు.

నెం. 9 నెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

(2129) మణిఆయిల్

అయిలరాజ్ గ్యాల్వినిక్స్ లైటరు (బైటిఫికేషన్ ఉపయోగము)
తేనెమునకు చురుకుదనమును కల్పించి బలహీనమైన
కొగలుకుట బలమొనర్చును. తేనెము, తేయ, కానా, కండ్లు,
పిటిలి గలవిని మంటల తేనెములతో తునదును చల్లుతేయిను.
మూలకేరముతోని దుర్వాంశమును కొద్దిగా ఈ నూనె కలప
టలే కలగదు. ఇట్టి చరమముగనే ఇంజనీలు కాలక యిం
దులతో కాక మృదుత్వము నిచ్చి, బిళ్లు కడిగించును.
వైద్యకాశ్రీ మణిగోపాల్ గోపింధజీ,
అవంతిగిరివా బొమ్మకొలాయి, 287, బ్రాడ్వే, నువనాప.

మీ వైద్యునికి

ప్రైవు సోజను అను దివ్యావధము

అతిమూల్యమైనను తేలుపోయిన దని తెలి
యినా. ఇది విక్సిలి కాస్త్రాక్రమంగా తయారు
చేయబడినందున ఈ వ్యాధిగ్రస్తవారికి మంచిచిరునా
నిచ్చును, మీ వైద్యుని ఫలహం అడుగుదు.
అన్ని మందులమార్కెట్లో దొరకును.

మీ వైద్యునికి

హోరోటోనును (2180)

గురించి కాగుగా తెలియదు. లెక్కలేమివును
మూలు, స్త్రీలు అల్పాగ్రతతో పోగొట్టుకొనిన ఈ
మును శ్రీభూమికనే పొందవచ్చును. తనకక దీని
వాడును.
రెలి మందుల మార్కెట్లో ఇది వెండు దొరకును.
G. W. Carrick Co., NEWYORK.

అమృతాంజనం డిపోవారి టోప్ ధాలయమునందు అమృతాంజనం తామరతైలం మోహనితైలం
దంతచూర్ణము మొదలగు ముఖ్యోపదములే గాని ఇతరము లగు మంజులు కూడ అనేకము లున్నవి.
కావలసినవారు కేటరాగును తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటరాగును కొరినచో తక్షణం పంపెదము.

ఇప్పుడే వెలువడినది.
ఇప్పటికీ చాల ప్రతులు
లు ఖర్చు పడినవి.

తిలకుగారి జీవితము

సంపూర్ణోపన్యాసములు

త్యరచయకు.
స్వరాజ్యము
సంపాదించుచు.

(మూలాశ్రీ) ఆంధ్రకవితానికంటె ఎక్కువగా శాశ్వతముగా వ్రాయబడినది
దీని నెంతయో ప్రశంసించుచు వ్రాసిన నివృత్తుడు (కవితావేదము)

ఇందు మత, రాజకీయ, సాంఘిక పారిశ్రామికాది విద్యాది విషయముల గూర్చిన శుభపాఠ్యములు 40 కలవు. చక్కని జీవితచారిత్ర గలదు. కల్లెకూటములలోను, గ్రామ చావల్లలోను ప్రజా సమూహమునకు చదివి వినిపించ దగినది. అక్షరజ్ఞానమున్న ప్రతివాడికిని విషయము చక్కగ బోధ పడును. 426 పుటల గ్రంథము. ఈ యపన్యాసములను ధరించిన తిలకు మహానీయుని జీవితసారమే ప్రజలకు తారకము. మానికొండ సత్యహారాయణశాస్త్రి బి.వీ గారిచే రచనవంతముగ వ్రాయబడినది. వెల రావయ్య బైందురు. 2-0-0, అట్టబైందు 2-4-0. పోస్టేజి పేజులు.

వలయువారు:- ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టిపాటి మద్రాసు.

మీరు నిజమైన జేతభక్తులా? అయినచో దీనిని జడువుడు!

లోకమాన్య బాలగంగాధర

తిలక మహారాజనాటకము

త్యరచయకు.

కొన్ని ప్రతులు మాత్రమే కలవు.

ఇది పదియవ సంపుటి. ఇందు లోకమాన్య జీవిత మంతయును, గారు సూర్యచేతనమున చేసిన మహావీరకారమును, వారు చేసిన కష్టములను, స్వాధ్యాయమును, జేతభక్తియు, కష్టాలలో గట్టుపట్టు మిగుల చమత్కారముగా వర్ణించుచు ముద్రపెట్టిన కవిరాజు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే రచించబడినది. ఇందు జిహ్వచూరకము, వేదాంత శోధలో నిజమహామైన తిలకుని విశేషము, మాండలికము లై యున్న లోకమాన్యని స్థితియును, చరిత్రీకరము. జేతభక్తు లందఱును దీనిని కొనితీరవలెను. దీనికంటె మధ్య ద్రవ్యములలో గొంత రాజమహేంద్రవరమున వెలకొల్పబోవు తిలకు మహారాజు హాటకు నొకరినొకరును. కావున జేతమందును దిలకుమహారాజునందును భక్తి గలవారు దీనిని తెప్పించుకొని చారి ధన మిట్టి సర్వవియోగమున జీవయోగితి మాటల ప్రోత్సాహమును గలిగించుట గాక యని కొడుచు స్వారము. వెల రూ 1-0-0.

1. కలిభాషిణీనాటకము:- ఇది కృంగారపు నుద్ద. వ్యవలోక జేత్యరాంతయొక్క మృతచతుర గాన కర్ణవమును, చమత్కారకల్పనలు, శారదమహామణి చర్యలు కలవు. వెల రూ. 0-12-0
2. మోహినీమనోహరనాటకము:- ఇది మేకపియడ తెల్పునైటు నాటకములలోని కథ. కథాశాయిక పురుష సేవముతో సనే చమత్కారములు చేసినట్లు మనోహరముగా రచించబడినది. కృంగారము. వెల రూ 0-8-0.
3. ప్రత్యుమ్నా సాఖ్యానము:- ఇది మిక్కిలి చక్కని కృంగార కవితాకావ్యము. అనేకము లైన శిల కల్పనలు కలవు. మిక్కిలి సుఖకరము. వెల రూ 0-12-0.
4. శ్రీకృష్ణభారతము:- మూలానుసారముగా రచించబడుచున్నది. ఆదిమంచకము మామ సంపుటము లుగా జున్నది. సంపుటము 1-కి రూ 8-0-0. ప్రాగంధము లన్నిటికిని పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

కవిరాజు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారు, రాజమండ్రి.

అమృతాంజనం డిపోవారి

సుందరమైన 1921 ఉపయోగమైన

క్రొత్త క్యాలండరు

విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నది.

క్యాలండరు వెల 1-కి 0-4-0 వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0

వెంటనే వ్రాసుకొనవలయును.

తామరతైలము	పండ్లపాడి	మోహనితైలము
దబ్బి 1-కి, 0-6-0	దబ్బి 1-కి, 0-2-0	సీసా 1-కి, 0-12-0

అమృతాంజనం అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము

దగ్గు, తైలము, పడికము, రొమ్ముపడికము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు, బెణుకులు, చిల్లలు, మొదలగు నొప్పులకు దివ్యామృతము.
చక్కనిదబ్బితో సహా వెల రూ. 0-10-0 దబ్బా 1కి రూ. 6-0-0 పోస్టుఖర్చులు పేజులు.
అమృతాంజనం డిపో, మద్రాసు.

పాండుకలములు - నిబ్బలు.	
బ్లాక్ బిల్లు 1-కి 2-7-0, వాటర్ పేన్ 1-కి 6-8-0	
హార్డు పేన్ 2-8-0, సెట్టి 8-8-0	
స్టాంక్ అర్జిన్ 4-7-0, ప్రైట్ పేనా 0-12-0	
రాజీవేనా (గోడ 1-కి ఒకరూపాయ మాత్రమే.) (ఎ)	
కామనన్ కంపెనీ, తిరునెల్వేలి, మద్రాసు.	

శబ్దకౌముది:- ఇది తేలికా ఇహాదగల చిన్న తెలుగు నిఘంటువు. (తది ౧-కి రూ. ౧. తపాలాఖర్చు పేజులు)
ఘోకలే చిత్రపటము 0-1-0
మేనేజర్, ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, మదరాసు.

శ్రీ బాలగంగాధర తిలకుగారి

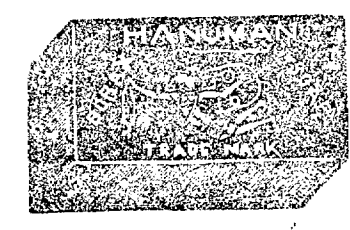
(547) నెక్యూరటికేను (1487)
స్వరాజ్య ఉపన్యాసములు
ప్రతి 1-కి రూ 0-14-0.

వండిత మదనమోహన మాళవ్య గారి జీవితము, వంశము ఆల్బరి

ప్రతి 1-కి రూ 0-8-0.
చాచిల్ల రామస్వామికృష్ణులు అండ్ సన్స్,
283, ఎస్టేట్ నెట్, చిన్న తూరి. ఈ.
రెంటి ఆఫీసు-వాదిల్, మదరాసు.

నమ్మకము
అంగారు, పెండి, రత్నములు
నగలును ఇతర వస్తువులను
వాతకు యెచ్చిన వస్తువులను వైకము ఇవ్వలము.
ఉమ్మడి-రామయ్య కెట్టి
గురుసామి కెట్టి కంపెనీ,
28, చై నాబాబర్ రోడ్డు, మదరాసు.
నగలు నాణ్యముగాని పూచీతోడను నుండైన ధరింప
తయారు చేసి ఇక్కయిం దిటు వంచుమును. నెరవారిన
తేదీజాతిన బిల్లిగ్రాముగా అర్హతకునక తయారు చేసి
యెచ్చులమును. ఒకసారి అవ్వరు యెచ్చి నగలు రయూకు
నెవీకొన్న వారి కలన మా నమ్మకము తెలిసికో నమ్మము.

హనుమాన్ బోరక్కు నబ్బు

దీనియందు గండేది
చుట్టచులకు కడుపులు
చేరియున్నవి. పెద్ద గం
బంధమును పుట్టు, దు
రద, గడ్డి, పొడ లా.
మొదలగు, చర్మ వ్యా
ధులు అత్యాధ్వర్యకరముగా లాగగును, చర్మమున సమృద్ధిత్వ
మును, నునుపును, నాణెమును ఇచ్చును,
అన్ని వోట్లను క్రయమునకు దొరకును. (తది బిల్లె
మానానుమాన్ గుర్తు జాగ్రత్తగా గమనింపును.
ఎన్. రంగనాథం కెట్టి అండు బ్రదర్స్, మదరాసు

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అత్యుత్కృష్టగ్రంథముతో జరగజీ గారజీ, రహాగడ్డకీ.
జా నల్లకావము, ఇంగ్లీషు ఇయితకావము, ముద్రకాశ్రయము,
భూతలైక్యము, యెచ్చలయెచ్చ, అత్యుత్కృష్టాది చిత్తునకే తమా
ములు చిత్తర విశోధనవిద్యలు గలవు. ఇంద్రజాల మహామృని
మారనమునెయెచ్చు, మామిడియెచ్చును పుట్టించుట, తేజముతో
సమాధిచునుట, శిశిరముతోని తలరాచుచేత దూకురాకింతులు,
మూడుపైన గలమునెయెచ్చున కాళిలో మూడుపైన నిరూపణముగా
నిచ్చుట తెలుసుకును చిత్తరములు ఇతరములున్నవి. ఈ గ్రం
థము చదివిన అత్యద్భుతముగా మేచికే తేజాగలము గూర్చించి
యెచ్చుచున్నాను. దీనికంటె ౧-0-0 రూము. (211/౧౯౨౧)
డి. ఎల్. శాస్త్రిగారు వ్రాయుచు, మంగోల్, నిరూపణ విల్లు

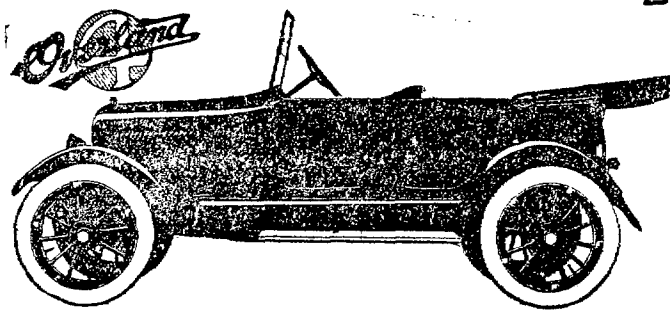
రెండు రత్నములు

ఇండియానుండి
త్రావర్తి చెందిన
వడిమ క రా నా
పీట్ (బ్రహ్మియా
1 అవున్సు 2-0-0
2 డ్రాం 1-4-0
1 డ్రాం 0-12-0
1 డ్రాం 0-8-0
కాంకిల్ బుడ్డి 0-2-0
మిక్కిలి మహానగలిగిన బ్రహ్మియాలంబర్ బుడ్డి 1-కి 1-0-0
తపాలా ఖర్చు పేజు.
సోలు ఏడెంటు; శే. ఎం. కేట్,
2869 260, చై నాబాబర్ రోడ్డు, మదరాసు.

ఇవి అమ్మబడునపుడు ధరలు పొచ్చవలెను.

ప్రస్తుతము ప్లాకులో ఓవర్లాండు 4-వ
కారు ధర 1.కి రూ. 4,750 వెంటనే
ఉపయోగించవచ్చును.

అది మా తప్పిదము కాదు. వార్తాపత్రికలను చదువుడు. మారకము ధరను, కార్లపైన పోల్చించబడిన వన్నును చూడడు. ఏల ధరలు పెరుగవలెనో మీరే విశదమగును.

అయితే మీరు దానిని గురించి యోచించునపుడు ఓవర్లాండు 4-వ కారు ఎటువంటిది అది యెట్లు ప్రయోగము చేసినది యోచింపుడు. అది అద్భుతమైన కారని తలంచుట లేదా?

మీరు దాని నిదర్శనవిషయమై యోచించునపుడు 1,000 మైళ్లు హిందూజేశమునందు నిరాఘాటముగా ప్రయోగము చేయుగలదు. అప్రేలియాజేశమునందే గాక ప్రపంచమునందంతట వెల్లడియైనది. దీనివలన నెంత వ్యయము తగ్గుచున్నదో మీరు గ్రహించగలిగినప్పుడు రూ. 4,750 లు మిక్కిలి తక్కువ యని మీరే గ్రహింతురు.

ప్రస్తుతము మీరు ఓవర్లాండును కొనినట్లైతే 12 మాసములలోగల విక్రయించవలె నని యివ్వబడిన మీరు ఇప్పుడు ఇప్పుడైతే ముగించే అధికవైకమునకు విక్రయించుటకు వీలు గలదు.

అడిసన్ అండు కో., లిమిటెడ్,

(2659)

ఓవర్లాండ్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు, మద్రాసు, బెంగుళూరు, ఉదకమండలము.

ది కంప్లెక్స్ నిమెంటు కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

(2627)

(1913-వ సంవత్సరము ఇండియన్ కంపెనీల ఆక్టు ననుసరించి ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

మూలధనము : : : రూ 25,00,000

వాటా ఒకటింటికి రూ 10 లు వంతున 2,50,000 వాటాలుగా విభక్తమై యున్నవి.

ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము చెల్లించవలయును :—

రూ 2 లు దరఖాస్తుతోను, రూ 2 లు మంజూరైనప్పుడును, తక్కినది కోరినప్పుడు దఫాకు రూ 2 లు వంతున ఇవ్వబడును. ప్రతి రెండు దఫాకు మధ్య 3 నెలలకంటె తక్కువకాని వ్యవధియుండును.

చైరమన్లు

- (1) దివాన్ బహదూర్ గోవిందాను చతుర్వర్ణియారు, వర్తమా, బ్యాంకర్, మదరాసు, శర్మక.
- (2) ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు బి. ఏ., బి. ఎల్., సి. ఐ. ఇ. ప్రాజెక్టు కలీలు, మదరాసు.
- (3) ఏ. నాదమని శెట్టిగారు, వర్తమా, మదరాసు.
- (4) భాస్కరబాబు ఎం. ఏ. డిప్యూటీ ప్రొద్దా సాహెబ్ బహదూర్ గారు, వర్తమా, మదరాసు.
- (5) కోటా లక్ష్మయ్య నాయుడుగారు, వర్తమా, గుంటూరు.
- (6) బి. రాజగోపాలాచారిగారు, వర్తమా, మదరాసు.

వ్యాంకర్లు

ఇండియన్ బ్యాంకు, మదరాసు, బ్రాంచీలు.
ది కాతా ఇండస్ట్రీయల్ బ్యాంకు (లిమిటెడ్) మదరాసు, బొంబాయి.

ఆడిటర్లు

మెసర్స్ ఫ్రెజర్ అండు రాస్,
చార్టర్డ్ అకౌంటెంట్లు, అర్మింగ్స్ట్రీట్, మదరాసు.
మానేజింగు ఏజెంట్లు
మెసర్స్ రాజగోపాల్ అండు కో.,
నెం. 18, కారల్ మర్చంటుస్ట్రీట్, మదరాసు.

ప్రాసెక్యూటర్లు

ఈ కంపెనీకాడ బెజవాడలో ఒక సిమెంటు ఫ్యాక్టరీని నిర్మించుటకు నిశ్చయించియున్నది. దీనికి తగిన భవనము లన్నియు ఇక్కడ దొరకుటచే పెద్ద స్థిరములమీద నిర్మించినచో ఎక్కువ సిమెంటు ఇక్కడ దొరకగలదు. గతన్న సిమెంటుకారి కాలనీనంత సిమెంటు శుభ్రము చేయుటకు ఈ స్థలమునందు తగు ఏర్పాటు కర్మలో చేయబడును. బెజవాడ చుట్టుపక్కల నున్న రాయి నిల్వలులకు రవాణాకాశ్రయముచే జరిగోధించుట నిశ్చయించబడినది. విజయ గిరిగిరి సిమెంటు కయారచేయుటకు ఈ రాయి వనికవచ్చునని అనేకులు నమ్మి నిర్మించుచున్నది. ఇంగ్లీషువాడు కయారచేయు దానికంటె ఇదిబాగుగా నుండునని నిశ్చయించబడినది.

కృష్ణానదునందులో అనేక తావులలో రాయి దొరకినది కృష్ణానదికి వాతవ బెజవాడకు 52 మైళ్లదూరములో నున్న మత్తూరు నేదాగ్రామములలో దొరకు రాళ్లు చాల మెలైనవి. కాటలిన ఒడంబడిక నిశ్చయమైనది.

సంవత్సరమునకు 40,000 టన్నుల సిమెంటు కయారచేయునట్టి ఫ్యాక్టరీ కట్టుటకు రూ 20,00,000 లు కావలెను. ఒకటన్న (6 పీచాలు) సిమెంటు కయార చేయుట రూ 25 లు అగుచున్నది. ఒకటన్న సిమెంటు రూ 100 లకు అమ్మబడుచున్నది. గతక కంపెనీలను చాల లాభము పొందవచ్చును. ఈ కంపెనీ డైరక్టర్లు 1920 వ సంవత్సరము డిసెంబరు 30-వ తేదీన సమావేశమై భాగముల నేర్పరచిరి. రెండవసారి సమావేశమై మరికొన్ని భాగముల నేర్పాటు చేసెదరు. సగము మూలధనము వసూలైనచే రాబోవు చార్టర్డ్ మానసునందు వ్యాపారమును ప్రారంభించెదరు. చందా వాడుకగా చేర గోడవారు మద్రాసు, భాగదాల పిల్లి, 18 వ నెంబరు భవనమునందును, మానేజింగు ఏజెంట్ల కర్మలో దరఖాస్తు లంపుకొన వలెను.

పి. కె. ఎ. ఆంధ్ర కో., పెరిశేషి. (నెల్లూరు జిల్లా)

164, చెన్నాబనూరు రోడ్, మదనాపూరు.

రాజమండ్రి } నేటు పరస్పరాం బియాస్.
4-8-1921.

S. S. Dean & Co,
Managing Agents 55, Ezra street, Calcutta.

ప్రజలలో కట్టబాటులు లేనంతవరకు స్వరాజ్యము సిద్ధిం
పదు. విడిచిపెట్టి పనిచేసినచో కార్యము కాదు. ప్రజ లేకపో
తే శిలీంజనమును స్వరాజ్యము సిద్ధింపదును. పక్షపాతి మున్నగు
వారు మాద పనిచేయరు. నిర్భయము నమోదు చేయ
టకు వారు పనిచేయరు. పక్షపాతి అధీను తెరచి
పప్పును తిరువామూసను పరిశ్రమలో ప్రవేశింపదును.

Apply to:-
F. E. Vaid Esq, Branch Secretary
Oriental Assurance Building,
Post Box No. 8, Madras.

హిందీ బాలశిక్ష

ఈ వారము లోపల మా హిందీ బాలశిక్ష ద్వితీయ ముద్రణమునండి వెలువడగలదు. పెక్కుమంది కోరుటచేత ఈమాట ఉచ్చారణయును పదములప్రక్క చేర్చి యున్నాము. ఇందువలన 12 పుటలు పెరుగుటయును, ధరలో వెనుకటి కంటే నికర రెండణాలు అధికమగుటయును సంభవించినది. గ్రాహకులు ఇందులకై అన్యథాచిత్తులుగాక తమతమ పేరుల వచ్చు గ్రంథముల వీపీలను స్వీకరింప బ్రార్థితులు.

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రిక,
హిందూస్థాన్ 212 మద్రాసు.

ఆంధ్రపత్రిక

1921-వ సం॥ మార్చి 12-వ తేది
శనివారము.

ప్రాస్వదృష్టి

వజ్రకోర్కెలను అధికారులు లెక్కటికప్పుచు సఫలపరుచు చుండుచో, అశాంతి కోర్కెడను తావుండ నేరదు. అందుకుమారుగ, ప్రతిష్ఠనే ప్రధానముగ జేసికొని చివరవరకును ప్రజల కోర్కెలను నిరసించుట వారి కాచారమయినది. ఫలిత మేమగుచున్నది? ప్రజాశయములు ఊచించుటకు మారుగ, త్వరితగతిన ముందుకు పోవుచున్నవి. అవి నెరవేరకుండుటచే, అశాంతి పెచ్చుపెరుగు చున్నది. అధికారులు సూతనవర్ణితుల నెదుర్కొన జాలక, దండన మార్గముల నవలంబించుట, తటస్థించుచున్నది. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందలి, వివిధభాగముల చారిత్రములు, ఒక్క విధముగ కథనే వివరించుచున్నవి. ఐదైండుకు సకాలములో హోంరూలు నిచ్చియుండినచో, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యములో నిలిచియుండుటకు, ఆ దేశము సంతోషపూర్వకముగ సంగీకరించి యుండెడిది. ఇప్పుడు హోంరూలున కంగీకరించువారెవరును అక్కడ కనపింపరు. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునే ఎల్లరును వాంఛించుచున్నారు. ఈజిప్టు సమస్యను సంతృప్తికరముగ పరిష్కరించుట కెంత కాలమునుండియో అవకాశ ముండెను. మిల్నరు ప్రభువుగారు ఈజిప్టునకు స్వాతంత్ర్యమియ్య నుద్దేశించిరి. కాని వారి ఉద్దేశములు త్వరలో కార్యరూపము దాల్పలేదు. ఈలోపుగ బ్రిటీషుప్రముఖులు మిల్నరు గారి సూచనలను సంకుచితపరుప జూచిరి. ఇప్పుడు మిల్నరుగారి సూచనలను ఈజిప్టు ప్రజలు అంగీకరింపక, తమ అంత్యసందేశమును తెలిపిరి. దానిప్రకారము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము ఈజిప్టునకు చేకూరవలయును. ప్రత్యేకముగ రాజును నియమించుకొనుట కాదేశమున కధికారముండవలయును. బ్రిటీషు సైనికులు త్వరలో ఈజిప్టును విడిచిపెట్టవలయును. సూర్యకాలువ మీద ఆసెనూ తీరముపై పదివత్సరముల పాటు బ్రిటీషుదేశము తన మిలిటరీ గార్డును పెట్టుకొనవచ్చును. ఈజిప్టుదేశ వ్యవహారములలో గాని, మిలిటరీ భూమిపై ఈజిప్టు దేశమునకు గల హక్కులలోగాని, బ్రిటీషువారు జోక్యము కలిగించుకొనవీలులేదు. విదేశీయుల దండయాత్రను ఎదుర్కొనుటకు బ్రిటీషువారు ఈజిప్టు దేశీయులకు

తోడ్పడవలయును. ఇందుకొరకు కొన్ని సౌకర్యముల నిచ్చుటకు ఈజిప్టుదేశ మంగీకరించును. ఈజిప్టుదేశపు అంత్యసందేశమును బ్రిటీషువారి కెంతవర కంగీకరించెదరో, అంగీకరింపని యెడల ఈజిప్టుదేశ మేవిధమున ప్రవర్తించునో ముందుగాని తెలియదు.

కాని, ఏకాగ్రము నయి నను సకాలమున జేయనిచో, పిమ్మట ఎట్టి సంక్లిష్టస్థితి తటస్థించునో దీనినిబట్టి కనుగొనవచ్చును. హిందూ దేశమున, కాంగ్రెసుసభవారి సంస్కరణసూచనల సంగీకరించి, తదనుగుణముగ స్వరాజ్యవిధానమును నిర్మించి యుండినచో, సంస్కరణములకు ప్రజలు ప్రతిపురస్కరముగ స్వాగత మొసంగియుండెడివారు. అందుకుమారుగ, కాంగ్రెసుసభవారి సూచనలు పూర్తిగ నిరాకరింపబడెను. ప్రజల కిష్టము లేని ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము నిర్మింపబడెను. ప్రజల జన్మహృదయము లరికట్టబడెను. పంజాబు వ్యవహారములలో న్యాయము జరుపవలయునని ప్రజలు కావించిన విన్నపములు తృణీకరింపబడెను. పర్యవసాన మేమయ్యెను? ప్రజల తిరుగు సత్వరస్వరాజ్యసంపాదనాభిలాషులై, ప్రస్తుతసంస్కరణములను నిరాకరించిరి. సిలోను, బర్మాదేశములలో గూడ నిట్టి పరిణామమే గన్పట్టుచున్నది. మాంటుఫర్టు విధానము మిగుల సంకుచితముగ నుండెనని భారతీయులు తలచుచుండ, ఆమాత్రపు భాగ్యమయినను బర్మాకు దక్కకుండ, నిరంకుశవిధాన మొకటి ఏర్పాటు చేయబడెను. కారణమేమి? బర్మా హిందూదేశమువలె డయార్హి కయినను సంసిద్ధము గా లేదట! అంతకు పూర్వము బర్మాలో జాతిభేదములు లేకుండుటచే, హిందూదేశమునకన్న నెక్కుడు సంస్కరణములకు బర్మా అర్హురాలైయున్నదని, అధికారులు నుచువుచుండెడివారు. పిమ్మట, వారియభిప్రాయములు మారిపోయెనుగాబోలు. బర్మను లీస్థితిలో సంతృప్తి జెందక, ఆందోళనము గావించ మొదలు పెట్టిరి. వారి ఆందోళనము నణచివైచుటకు లెఫ్టి నెంటు గవర్నరగు సర్. రెజనాల్డు క్రాడకుగారు విశ్వప్రయత్నముల గావించిరి. జాయింటు కమిటీవారు, తమ సాక్ష్యము గైకొనుటకై బర్మనులు చేసిన, ప్రయత్నములు విఫలములయ్యెను. అయినను, బాధ్యసంఘప్రతినిధులు ఆంగ్లదేశప్రముఖులకు తమ కోర్కెలను విన్నవించిరి.

కాని, మిగిలిన రాష్ట్రములతోపాటు మాంటుఫర్టు విధానము బర్మాకు వర్తింప జేయబడలేదు. బర్మావాసులు సహాయనిరాకరణమార్గము నవలంబించి, తుదకు స్వప్రయత్నములనే నమ్ముకొని పనిచేయసాగిరి. శాసనసభల ఎన్నికలు బహిష్కరింపబడెను. విద్యాప్రతిష్ఠాపనలు బహిష్కరింపబడెను. జాతీయపాఠశాలలు బర్మారాష్ట్రమునందెల్ల వెలసెను. కలనల్ వెడ్జివుడ్డుగారు బర్మాపరిస్థితులను స్వయముగ పరికించి విస్తయము జెందిరి. భారతీయులతో పాటు బర్మాదేశీయులును ఇప్పుడు స్వల్పసంస్కరణములతో సంతృప్తి జెందుటలేదు. ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము వారి కిపుడు రుచింపదు. వారును సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధి నే వాంఛించుచున్నారు. స్థితి విషమించినపిమ్మట, మాంటాగు ప్రభుత్వము మేల్కొని సంస్కరణవిధానమును బర్మారాష్ట్రమునకు వెంటనే వర్తింప జేయవలయునని తొందరపడు చున్నారు. నేటి తంతివార్తలలో బర్మాకు వర్తింపజేయ నెంచిన, బిల్లువివరములు కాన్పించును. బిల్లును చూచిన, ఇండియా ప్రభుత్వపు చట్టము నయినను బర్మాకు పూర్తిగ వర్తింపజేయుటకు, అధికారులు పూను

కొనలేదని గన్పట్టగలదు. శాసనసభలో 100 కి 70 మందికి బదులు 100 కి 60 మంది మాత్రమే ప్రజానియుక్తసభ్యులుండిన చాలుననియు, బర్మా శాసనసభకు 92 మంది సభ్యులుండవలయుననియు, చట్టమున పొందుపరుపబడెను ఇండియా కన్న బర్మా వెనుకబడియుండుటచే ప్రభుత్వనియమితసభ్యులు బర్మాలో నధికముగ గావలయునట. ఇట్టి యేర్పాటులకు బర్మనులు సమ్మతించరనియు, గమ్యస్థానమును త్వరలో జేరుటకే వారు తమయావచ్చుకీని వినియోగించెదరనియు, తలంపవచ్చును. ఈ మాత్రపు సంస్కరణముల నిచ్చుట కయినను ఆంగ్లదేశమునందలి ప్రభువులసభవారు ఇచ్చగించుట లేదని రూటరు జెలుపుచున్నాడు. జనరలు డయరు చర్యలను సమర్థించిన ప్రభువుల సభవారింతకన్న నుదారవంతముగ ప్రవర్తించెదరని ఎవరును తలచియుండరు.

ఇండియా ప్రభుత్వశాసనముక్రింద, పార్లమెంటుసభవారి చట్టముతో నిమిత్తము లేకుండ బర్మాను గవర్నరురాష్ట్రముగ నిర్మింపవచ్చును. కాని బర్మాకు వర్తింపజేయనలసిన సంస్కరణవిధానముగూర్చి మాంటాగుగారికిని ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిని భేదాభిప్రాయము గలుగుటచే, పార్లమెంటు సభలో బర్మాబిల్లు ప్రవేశపెట్టబడెను. ప్రభుత్వసహాయకార్యదర్శి యగు లిట్టను ప్రభువుగారు బర్మాబిల్లును ప్రభువులసభలో ప్రవేశపెట్టుచు, దానియావశ్యకతను నిరూపించిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానమును బర్మాలో నెలకొల్పుటకు గాని, దానిని గవర్నరురాష్ట్రముగ గావించుటకుగాని అంగీకరింపలేదు. ఈ సందర్భమున సర్. రెజనాల్డు క్రాడకుగారి ప్రోద్బల మధికముగ నుండెననుట కేమాత్రము సందియము లేదు. మాంటుఫర్టు సూచనలను సంకుచితము కావించుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి దివివర కెటుల ప్రయత్నించిరో చూచిన, బర్మావిషయమై వారు చూసిన ప్రాస్వదృష్టి కాశ్చర్యపడనవసరములేదు. బర్మాకును హిందూదేశమందలి రాష్ట్రములకును భేదము జూపుట కికముందు వీలుపడదని, బర్మా ప్రభుత్వమువారే తమకు తెలిపినటుల, లిట్టను ప్రభువు చెప్పెను. బర్మాప్రజలును బర్మా ప్రభుత్వము వారును, నిరంకుశ విధానము పనికిరాదని కఠోక్తిగ చెప్పినను, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సమ్మతించలేదట. ప్రస్తుతపు బర్మా చట్టము, వెనుక అతివాదుల కంగీకారముగ నుండినను, ప్రస్తుత సమయమున, మితవాదులు మాత్రమే దానిని హర్షించెదరని, లిట్టను ప్రభువు జెలిపెను. దీనినిబట్టి, మాంటుఫర్టు విధానముతో సంతసించెడి కాలము బర్మాలో గూడ గతించె ననియు, సంపూర్ణ స్వపరిపాలనముమీదనే దేశము తన దృష్టిని గుడించుచున్న దనియు గ్రహింపవచ్చును.

సకాలములో ప్రజాశయములను సఫలపరుపకుండుటచే, బర్మాలోని స్థితిగూడ క్లిష్టభూయిష్టమయ్యెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి నిర్ణయమును త్రోసిపుచ్చుటకు వీలున్నను, పార్లమెంటు సభవారికే ఈ నిర్ణయమును విడిచిపెట్టుటకు మాంటాగుగారు నిశ్చయించి రనియు, అందుచే జాయింటు కమిటీవారు త్వరలో బర్మా బిల్లును విచారించుటకు ప్రభువుల సభవారు అంగీకరింపవలయుననియు, ఆలస్యము జేయుట కేమాత్రము వీలు లేదనియు, లిట్టను ప్రభువు ప్రభుసభసభ్యులను బ్రతిమాలెను. సిడెకహౌస్ ప్రభువు వెంటనే లేచి, బిల్లును నిరాకరింపవలయునని కోరెను. ఇట్టి

యపాయకరముగా ఏర్పాటులు, హిందూ దేశములో ఎటుల వనిజేయునో విచారించకుండు, బర్మాలో గూడ ప్రవేశ పెట్టుట పాడిగాదని, ఈతను నుడివెను. పిమ్మట ఆంపిలిలో ప్రభువు మాటలాడుచు, బర్మా ప్రభుత్వమువారికిని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కిని, మాంటాగుగారికిని మధ్య జరిగిన లేఖలను ప్రచురించువరకు, ప్రభువుల సభలో చర్చ నాపి వేయవలయు నని ప్రతిపాదించగ, వారి ప్రతిపాదన మును, సభలో సభికులంతాను లంగీకరించి. లిట్టను ప్రభువు ఆంప్రిలు ప్రభువుగారి నూచన సంగీ కరించవలదని, సభ్యుల సంతయో ప్రతిమాతెను, ఆలస్యము గలుగుచో, స్థితి విషమమగుననియు, అట్టితరీ పార్లమెంటులో నిమిత్తము లేకుండు మాంటాగు గారే స్వయముగ చర్చ దీపింపజేయనియు, తమ వాగ్దానమును చెల్లించద మని మాంటాగు గారు బర్మాకు చెలుపుటకు కాల మరుదొందెననియు లిట్టను ప్రభువు ఎంత మొరలిడినను, వారి మొర లన్నియు అరణ్య రోదనముగ పరిణ మించెను. ఆలస్యమమృతంబిషం అనుసామ్యమును హిందూ దేశాధికారులు గాని, పార్లమెంటు సభ్యు లుగాని గ్రహించుటలేదు. భారతీయు లికమీద అధికారుల అనుగ్రహముపై గాని పార్లమెంటు సభ్యుల సహృదయముమీదగాని ఆధారపడిన, ఏమాత్రము లాభ ముండదు. ఏపక్షమువారును, భార తీయులకు ముక్తి నొసగజాలరని తేటపడుచున్నది. కలనలో వెడ్జిపుడ్డు గారు ఇంగ్లండు జేరినపిమ్మట, తేబరు పార్టీలో నెవరును సహాయనిరాకరణోద్య మమును సహించజాలరని, తెలిపియుండిరి. తేబరు పక్షమువారి సహృదయమునే నమ్ముకొని యుండువారికి, వెడ్జిపుడ్డుగారి ప్రతిపాదనము సత్యము నెరుక పరువగలదు. భారతీయులును బర్మాదేశీయులును స్వతంత్రనే నమ్ముకొని తడేదీక్షతో సత్వర స్వరాజ్యప్రాప్తికై కృషి సలుపునెడల, త్వరిత గమ్యస్థానము జేరక మానరు.

జనాభా

గ్రామీణమహాత్ముడు యంగు ఇండియా/పత్రికలో నిలుల వ్రాసెను: "జనాభా గణితివాద్లు ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడవచ్చునా యని, నన్నుడిగి యుండిరి. నాకు స్పష్టముగ గోచరింపక, ఇంతకాలము నుండియు బహిరంగముగ జవాబునీయకుంటిని. శాసనాతిక్ర మణము నన్నొకవంక కీడ్చెను. కాంగ్రెసు కార్య క్రమముపై గల భక్తి నన్నింకొకవైపునకు లాగె ను. తుదకు ప్రస్తుతకార్యక్రమముపై నాకు గల భక్తి, ప్రాబల్యము గాంచెను. జనాభా విషయమై మనము ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడ వలయునని నాకు స్పష్టమయ్యెను. ఇందువలన మన యుద్యమమునకు బలము గలుగును. మన మనభాషికిగాని, కారనమునకు గాని భంగము కలుగనపుడు, శాసననియమములకు ఇష్టము లేకు న్నును లోబడెడి అభ్యాసమున మనము శిక్షితుల మగుదుము. దీనివలన, మన ఉద్యమపు అహింసా స్వభావము, ఉన్నత శీలము, సువ్యక్త మగును. జనాభా విషయమై శాసనము నతిక్ర మించుటకు ఎంతటి కుతూహల మయినను నుండుట సహజము. కాని, మన మట్టి చిత్రవికా రమును నిరోధింపవలయును. ప్రస్తుత ప్రభుత్వ విధానమునకు అయిద్యమును క్షమబరుచుటకు, మన లో వేనవేలమందికి మంచియవకాశము చిక్కి నది. కాని, ఇట్టి యనుకూలతరుణమున మనము ఇండియనిగ్రహమును చూపెదమేని, భావికాల

మున శాసనాతిక్రమణమునకు గడంగుటకు మన కు సామర్థ్య మేర్పడును. అందుచే జనాభావ్యవ హారములు పూర్తియగుటకు, ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడెదము. శాసనమునతిక్రమించుటచే దండన గలుగునను భయముచే మనమిటుల గావించుట లేదు. స్వభావసిద్ధముగ శాసనబద్ధుల మగుటచే నిటుల గావించెదము. మనకు విశ్వాసము లేని ప్రభుత్వపు అధికారముపట్ల మనయసమ్మతిని గను బఱచుటకుగాని, దానిని తొలగించుటకుగాని, నీతి విరుద్ధములు గాని శాసనముల నతిక్రమించుట కింక ను తరుణము రాలేదు. సహాయనిరాకరణకార్య క్రమములో, ఇట్టి తీవ్రచర్య నవలంబించుటకు మన కవకాశము గలదు. కాని, అందు కనుకూల మగు వాతావరణము దేశమునం దింకను సృజింప బడలేదు. ఇంతియగాక, అంతకన్న మనకు సామ్య మార్గము లున్నపుడు, తీవ్రపద్ధతుల నవలంబింప నక్కరలేదు. అందుచే, జనాభావ్యవహారములకు సాయపడుటకు కోరబడినవా లెల్లరును కోరిన సహాయమును అధికారులకు గావించెదరని, నేను తలచెదను."

గాంధీగారి యభిప్రాయములు.

(యంగు ఇండియా పత్రిక)

తలెంఱుటకుండుములు: కానాటు ప్రభుత్వగారి బొంబాయి కర్యటనముచూచి సంకేతము కంపనమిడినది అనామ్యువాదాను కార్యాలయము లోని వాగ్దానమును కోరగానే నీక్రింది కంప్రితార్త నంది తిని: "ఇకంపాదనములకేనే బొంబాయి నగరము నయితము కానాటు ప్రభువుల కత్తుక బహిష్కరింక తలయును," అని. ఈ కార్తముగ రమా నము 18 క తే ది న కంపితిని. నామో: 18 కంపితిని. కానాటు ప్రభుత్వము వ్రాసి: "అనామ్యువాదాను కేదేన కార్యాలయములోని ఆంబాంబుగారి కి 18 కతే:గాను కంపితి కంప్రితార్తను మాకాభావంధవము ప్రతిపాదముగ నుండినందుక నిరసియుంకిరిమి. దానిని అనామ్యువాదానుక మంతరము. మిత్రకాతపూర్వముగ దరఖాస్తు తెల్పుకొనిన పిమ్మట మిత్రచెల్లించిన ద్రవ్యము మిత్రదయల నొసంగజును." ఈ ప్రభుత్వరముమీద 24 కతే: నేను బడియుండెను. ఏకాభ్యాంగమును నడపుటకై కంఠిశాఖ నిర్వహించుచున్నచో ఆరాభ్యాంగవిధానమును ఆక్షేపించుటకు వార్తము అంకెట్టుతో రకపులాదనకనరముడిను. కాని కంఠి నిరోధములన ప్రభుత్వాంగము ఇంకను నరబట్టబాగును. నీమిత్రత్వ అలను చిత్రకట్టుతో వెనుకకు ప్రోదీనంకయాత మన ఏపాటిముతయోగండునో అనాటిముతయోగ మే తంఱినిరోధమునలననూడ నుండగలదు ప్రభుత్వమువారికి కంపింపుగ నుండినంత నే భర్తబద్ధతును ఉద్యమముల నిరోధించు ప్రభుత్వముల నిష్పయోజనములు. ప్రభుత్వమువారికి కార్యములవలన తమకార్యక తాను బంధములైపోవచు న్నాకు.

గుణపాతము ఇది స్థానికాధికారి విరోధోత్సాహముగ నుండవచ్చును. కాని మనము కోంత కేర్పకొనవచ్చును. నేడో, రేపో, సహాయనిరాకరణములకుంబయితి. చావు, రైలు ముద చాలములు, ఉపయోగించకుండునటులు ప్రభుత్వమువారి కర్పాటుదేయవచ్చును. ఇంత మాత్రముగ, ప్రమాదము ఒక క్షణమైనదా అకునని తలంకురేమా! అని వట్టిభ్రమ. ప్రభుత్వాంగికార మిత్రమునకున కనకేషికము. నూతన కత్తి భారతమునం దెల్లయెడల నాటుకొనినచో, ఈకంఠి పోర్టు రైలు కార్తాప్రతికముద్రాకాలమునకు అగ కత్తి మేలేదు. కానిమీద మన మాధారపడదు. ఈ సాధనములు లేకుండకు, ఉద్యమము వైభవముతోను, నకరేలతోను ప్రకాశింక గలదు. ఒకయొద్దనుండి మరయొకటి సంకేతములు నాయమునోనగములతో పోగలవు. రైలు బండ్లవలన, నామ కల సాధనములు మార్చుకొను చుండును. కాని చూచుటకు కత్తుక గా లక్షులతోది గుమిచుచుండును. తలక, బల

మను కాగితము కలము అంకి య్యుద నైతికముండి: మన క్రి చాటును ముద్రాము స్వాతంత్ర్యము బాధాగన మని వాగ్దానంక కలము ముద్రాముండును. ప్రాత కత్తిక ముద్రాముంక క్క మ 1919 క సంకేతక కత్తిక గనావా ము సంచు యులావు ముద్రాముండి. లేఖలను తగినంతయిం యుండి, నుండువును కత్తికలు ప్రాతకత్తులను కిద్దము జేయవచ్చు.

బీహారు ప్రభుత్వము: గణనాను బీహారు ప్రభుత్వమునూర్పు ప్రాసినకత్తుకు నిరములు పూర్తిగ నాక తెలిసింది చావు. నా కం చార ములో పత్రికా చతురుల కుకతి నుంకకు. ఒక్కొక్కరము నుడదగా, బీహారు ప్రభుత్వము తుల్యులూర్పు చుకతిని ఈ మిత్రత్వ పూర్తిగాకలము విచ్చుండిన సుక్యయ మున నిరోధంతుయి ప్రకేపించుచున్నది. బీహారు సహాయనిరాకరణము గొప్ప నేరముగ భావించుచున్నది. నిరాకరణుడకు బాన్సిని బీహారుమేట్టియు తెలుడి యుంకొ నెను. ఒక ఉపకత్తుకంకదటిరకు, నాక ఇట్టి దార్శన్యపా తమును నిరాకరణమునకు ఇంకటివిధ్యాంబుండినగాకు. బీహారు రాష్ట్ర ప్రభుత్వములోని ఉద్యోగములు కళలక కల్లి ప్రభుత్వము తుల్యులూర్పు కి కల్లి రింకు రని నేక తలంకుచున్నాను. నాకు నక కత్తికలు ఒక ఉకేమియని ప్రయోజన కుండకలెను. కళలలో ప్రభుత్వ రోగ్యములు ముటలాదగాదని నిశ్చయించు కొంకలెను కాన్య యుంకుంకందము. కాని నిరాకరణంధులకు వెళ్ళుచుండెదయను, నాటికంకంధుల నిరాకరణుల నుంకంగనూకదని యు, రాటుకు ఉపయోగించ రాదనియు, ఆభావించు మిక్కిలి ఉపయోగకరము, అమానుషము. ఈ స్వాతంత్ర్య నిరోధములకు ప్రభుత్వోద్యమము లొంగుకుండురని విశ్వసిం కుచున్నాను.

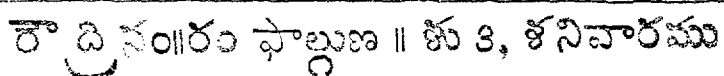
ప్రభుత్వ ప్రచారము బీహారు రాష్ట్రములో ప్రతిపాతకచారము గాంచుటకు, కిక్కిర ప్రభుత్వములు జరుగుచున్నది. "జోమనము లో" చాకనాము కొండ నాకేకతో ఈ ప్రభుత్వసభల నేర్పాటు చేయుచున్నారని యియు. ఇది కుమేగదాంకి, పావము, అనేకము నూచేక చుకకును. కాని త్వరలోనే కాని కేకల నాటుకల బోధయి. మోసపోయి, ఒకద్దకు నభలకుండి వెళ్ళక ఈ వార్తల యుపకారముల వివరింపిన ను, ఎరు విచ్చుండినవి? "అనోధులూ, నానాను చుకానాను లు బహిష్కరించినచో, యు ప్రభుత్వమువారికి కెయ్యూ కల్లి నావును." ఈకేకల వాంకలంబులను ఉద్యమములకు ప్రతి భయంకుడంకుచున్నది నామక వార్తాభావంతు తెలిసిచు కబోలు!!

నాగపూరు కతలు. ప్రభుత్వప్రచారము కాన్యమునంక చలనము గానం దుటయే గాక, మిక్కిలి కంకకుచుకున్నది. నాగ పూర్ ప్రాకీమ్యునుక కళలకుల: మనము నుంకకుగ తెలిసి కొంకవచ్చును. ఉద్యమంక నిష్కే ప్రచారముయేనే తీవ్రచర్య పుచ్చుకొనకలెనని చుక్య కరగకాల ప్రభుత్వమువారు కట్టు కట్టికలు గట్టుకున్నది. చావుక చొల్లారు, కరంకైగా రులు ప్రకీర్తకేనేకా తర్పుము. వియ్యూ కర్పునని భయంకరీ మేట్టియు కీని ప్రాసినకత్తుకులే నెను. జనుల ఒక్కసారిగ సారాయు చుకానుకుల కట్టివెల్పుకొనినది, "పూక వెల్లు యుండగా, రై నక్యులను ఏల కుకే ప్రచుల నెకకాగిలేయకు ఏలకా!

మదరాసుగతి ఏమి? ప్రతిపాతకచారమునందు మదరాసు మూతము వెనుక పడియుండెనా! ఇకరరాష్ట్రములలో నుండినంతటి నూక్కు గడదెడలు నూడ మనరానులో లేనాయ భరాకు నిరాక రింక కారాగృహముల కేట్టి యామమునుకేను, అకని మిత్రములకు అక్కరబోయియెల్లెరి. మరొకకును ములాద నాయకులు నూడ యామ్యము నవలంబించిరి ఇచ్చెదేయొక వార్త యుకడెండి. నిరోధనామపు తలకని తలంపుగాను. నిరాకరణవాదుల ధర్మము.

నిరోధనామపు నుండికట్టుల ప్రచందముగ పిచ్చుంక ద, ధర్మమును నిదేవాదక మనము దృఢ మన క్కతో నిలువకలెను. ఇస్తాము, కంకలూ, స్వరాజ్యములకై కట్టుకుల బొందకలెనని నిశ్చయించుకొంటిమి. కాట్టి ఈ ప్రాసినకత్తు మనము, కారాగృహాకిముల మనమార్గమును నుంకకులము. ఏముద్యమముగాని అయిదు సోదానముల నిర్దిష్టంకలెనీ యు న్నుది. అక్కడ, ఎకనక్కయు, మామగ, నిరోధము, చుర్యుక. ముదకు కొంక మూకము అక్కడ నుండినది. తమకాక రా బుకతినిధి ఎకనక్కయు వాడెను. కరకాక అమార్గములతో కలసిన మామముల తలనూ నెను. రాష్ట్రాధికారులు, సభా

Central Swadeshi Stores Mount Road, Madras.

(౧) సోహమంటే నేమి - దా
సోహమంటే నేమిరా,
మోనాపాశములను గోనీ-
ముక్తుడైన ధీరుండు—సోహమంటే.

(౨) వాగెలేని గుఱ్ఱముల
వంటి యింద్రియముల ఒట్టి
సాగకుండ బుద్ధి చేత—చక్కగగట్టి
రాగదోష విరహితాంత
రంగుడైన పుణ్యశాలి—సోహమంటే.

(౩) లేనిపోని కలను పోలి
గానికింపు ప్రపంచము
ధ్యానమూన వాయందు—శీనమూచేసీ,
పూని దేహత్రయము తాను
గాని తెలివిగలవాడు
కాననుంటే నేమి?—యింటి
లోననుంటే నేమి మూడు—సోహమంటే.

(౪) ఎడలేక మంగళి
ర్వీరానుగ్రహముచేత
పుడమి సచ్చిదానంద—పూర్ణుడై యుండి
కడగి యెందులకును కర్త
గానివాడు కర్మములను
నడచుకుంటే నేమి వాడు
నడచుకుంటే నేమి కీడు?—సోహమంటే.

అరవిందయోగి శిరశ్చతురము,

కర్మజ్ఞాన ప్రాప్తికి కలసి మున్నగునట్లు లేక క్రమముగా వికసించుచున్న మానవ మండలి సరమృద్ధ పుష్కలమునకు నేర్పూర్తితోడ జనురంపుచుండును. ఆతీతస్థితి నందు నంకరదామము వర్జిత యెడల మానవుడగును శతకర్మమునందలి పతితదశము. విశ్వజీవులు నంతకు మహావ్యాధిగల క్రమశీలత లేకుగల జీర్ణరాశి తుల్యమైపోవును. తుదదశావస్థ లూర్ధ్వములునులే జీతరాశియందు : పుష్కల సంభవించును. జీవజన్మ మా భావుతతోడనే నకర్మము రాజ్యము జేయును. అనకర్మముతోడ క్రమముగ జీవించి పశుకర్మము నివృత్తించును. తాళక కలెనును విచక్షుండుతో మానవుని పరితన ప్రభావము పశుకర్మముతో చరితార్థమైపై నాని సంపూర్ణ జడకర్మము వ్యాప్తింపజేయు వినియోగము. అచోపాధి కాలమందై పడు పూర్ణ జడకర్మము క్రమశీలంగీకరణల కల్గమింపదు. పశుకర్మము నందుమునపుడు చరితార్థముపొందజాలక జడ్డ సంకల్పముతో పులకునకర్మము కల్లలవ్యాధితో తాళము నిండిపోవును. అచోపాధిలా ముఖమునుండి కర్మజ్ఞాన బయలుపడును. అప్పుడాద్వంద్వ భావమునకు ప్రబలయోగ్యము జరుగును. జిహ్వాదుయై యొకరొకరు ప్రాణము, సాధారణ సేవగము నిర్ధింపదు. అనుచోసాధనా తథ్యము వికసించి క్రమోన్ములిపి పొందుకొలదిని ద్వంద్వభావ సమర్థతకును సంగ్రాహము సంకలమై మానవులు కల్లజిల్లి పోవుచుందురు. మానవమండలి, కల్లజీవులతో సంకీర్ణులగుచు ఒక యొగమందు యాభ్యుదయమునకు మరియొక యొగమందు నతితకమందుచుండును. జిరాహవ్యాధి యందు జాతి వశోపియ్యవలసి తృప్తిని పొందుచుండును. అక్షగ వ్యాధియందు నాటికి సర్వప్రాణికర్మమును పునరుకారము కలుగును. విరామాక్ష భావములు కలుగును పూర్ణ స్వరూపములుగావు. మానవులు జన్మజన్మాంతరకాలమందే యోద్వంద్వ వ్యాధిల ననుభవించి విసిగిపోవుదురు. అనునవిదలలే మానవునికర్మము పూర్ణ భావోన్ములులేరి. తాళ మిచ్చునభి నతమధురావగల ప్రదలయ వికసించు చున్నది. శతశతముల

యను, పర్యటించుచుండనుచు ప్రస్తుతము నానాయులు పుకరమున పూర్వముగ సాధనము ప్రారంభించెను. జగత్సర్వత్రా ద్వికాకారమును ప్రారంభించిన సాధనమునందు సుఖము విరాజిల్లుచుండెను. అనారాధ్య ప్రభువను భూదేవుడు సుమందునితనము గూర్చించుచుండెను. అవిద్యుచ్ఛక్తియగు భారతమునకు పూర్వముగ దక్కలేదు. పర్యవ్యాప్తియందు భారతము మాచార్య పితృమండ్రించుట ప్రారంభమయినది. నాని మోసక కల్పితమునను. మోసక కల్పితములు పరిశ్రమించుచును సూక్ష్మమగు సాధనమును నాని దైవము జల్లించుచును సాధనమునాది. అంతవేదనే సురకాపణ విరాజిల్లుచు పురకస్థయిన విదిన భారత మిద్యము నుతనస్థితి కరునులసాగుచును పూర్వస్థితి పూర్వముగనుకలగు నాని లభించును. అంత సుకావణ అంత విరాజిల్లుచును విరాజిల్లును. ప్రభుత్వ మంతనా నాని. యగు చాలిదేవయోగ ఇచ్చునను అతనియెడ యోగ పూర్వముగ సాధనము మోసక మందలి కల్పితమునాది.

విశ్వేశ్వరుని విక్రమ తీర్థం పూర్వముగ వికసితం జేసి
కానియందు సంపూర్ణముగ నుపసాధి నొందుదుమే పూర్వ
యోగోద్దేశము. విశ్వేశ్వరుని విక్రమతీర్థ ప్రాప్తం పేరణకాదు.
అందువలన కానియందుని విశ్వేశ్వరుని శాస్త్రయంత్రమునను
సరము. పూర్వయోగి తొందరపరుడు. పూర్వయోగి యేమినిచూచినో
అతనిందు డేమిని యెఱుఁగెను చూచుచు నున్నాడు.

“అతడు (వాక్యక) జీవజన్మంకు జావాక్యక దివ్యతలంకు
వికసించి జీవజన్మకు ప్రయత్నించును. (వాక్యలియోగ్యు)
(వాక్యక) తలంకుంచి భగవత్ (తేజరణ) తల
నిచ్చును. పూర్వదాని జీవజన్మందలి యొక భాగమందుగాని
విశేష ప్రకరణములందుగాని తత్పూర్వము లందించుకొని
యొందెను. భాగవత్ భావమును పూర్వ విజ్ఞానకేంద్రవి వికసించి
జీవజన్మ పూర్వయోగము. పూర్వయోగసాధకుడు ముక్త
యౌగమున స్వచ్ఛాగతి తోడ సంచరింపుచుండును.
అతనిచేతను సాధనకేంద్ర యాత్మము విచ్ఛిన్నమునని
చేయుచుండును. ప్రతిసాధకుడును తన స్వభావానుసారముగ
శ్చసాధకుడుపాఠములను సృష్టింపజేయును. అందెర్లమార్గములకు
బడిల పక్రికియును పూర్వయోగ సాధనముందు లేవు. అక్రిష్టి
యొక్క కార్య పక్రికానికొందు నిమగ్తము సృష్టించును
నను గతి నిగూఢముగ మున్నది అట్లుండుటయే (పాప)
ధర్మము. పూర్వయోగమునందు పాపనివర్తము సంతృప్తముగ
విలసిల్లుచుండును. సాధకుని అశ్చింతితమందలి ప్రకృత్యాను
భూతియు, సుర్వయోగమునందు సాధనావధమందలి పక్రికజ
మందునను సాహాయ్యమొనర్చుచు నిద్రివి గతించుటకు నది
పించుచుండును. అప్పుడు సాధకుని సేవించును వికసించును.
భగవంతుడు జగత్తునందు కార్యము లొనర్చుచుండు భావము
(అతనికే) స్వాదయంగనుమగును. దుర్బలములందును పతితుల
యందునును సూర్యకేంద్రయొక్క యభివృద్ధి బీజములు గోచ
రించును. పాక్రిష్టక కేంద్ర స్థానమునందు యోగకేంద్ర యో నిర్వ
సింతి చంచలమైయుండు మానవుని పక్రికృతికేంద్రము అదేంతి
మానవుని అందెందకును జాగ్రసింతి జాగ్రము లొనర్చు
చుండును.”

గర్వజన ముఖమగు భగవానుని యంతరిత్రి పాంతుకు
గర్వజన పౌరుష్యముగ పూర్వయోగ మందవలయును. మన
పుణ్యము భగవానుడును చేసినది మూర్తును ముప్పక్కణ
వీరివపుడు బృహచ్చాక్షమనందు క్రిందియును “కనోక్షకన్య
నాతన” యనునట్లార్చన తరిగి బాక్యము పుక్తికరమునును
జగత్తునందు చేసెట్లును. భగవానుడు సుసమ్యయానము నందవ
లెందునను నేవభవించును మరెవరైనను నుపము నాతి జాతాని
మాన దగుల్కూరి యభవించు పొందుదుంటిను. మానవుడు కతి
కుదను కాక్య కారణ బాలము కలవనే నభిదు విజ్ఞురూప
పొందునును తాత్వికయోగులు నిరూపిత గతిని గాని ప్రత్యక్ష
సాధన యందకు పంపూర్ణముగ నుజ్జ్వలిపాద లేక పోయెను.
అని బారణి పము కాకపోవచ్చును. జగత్కతమైక ఆనందమును
భోగించునకునుదులు, నాద జగదధిం మున విషయభోగమునందు
నిమగ్నులైరి. పూర్వయోగఫలము ఆనందభోగము. “అక్ష్యో
తరమందుక్యలాట్రు, బాహ్యమునందు సామ్యిట్టు” మానవుని
ప్రకీర్తింతులు పూర్వయోగవిద్ధి భుక్తియు కానినే భూతుఃప

అయిన శ్వేతకావ్యమును (శబ్దశ్రీ) చదివి యంగును. అప్పుడు
మానవుడు దేవమానవుడగును అప్పుడు కళాగబోధ కృద్వీరూ
పగును యోగిత్వం గలవగు చరనిందు నిలువజ్జింపెను.

“వృద్ధియొక్క దుఃఖమును వియమపరచు
 ముగ్ధులకును మధురవృద్ధియొక్కది. అందున
 యోగ్యులకును సరకు కాంతి. ఉత్తమమైనవృద్ధియొక్క
 సమస్తవృద్ధియొక్క బూదానమును బోలి లోబడినవగును”.

శివరూపమును దర్శింపఁగలవారు ముందు యోగి
అగుటకు శాంతమనస్సును పొందుటకు—

[illegible]

మనయోదోక్తం సాధారణశక్తి పరివేషణనియున్నది. మానవశక్తి (చైతన్యము) కలిగియున్న మొదటి మానవ పాండిత్యమును, అనేకకాలబ్రతులును జీవించుచున్న ప్రజలచింతనను మొదలగునవి బూర్తికాలేవని (సాధారణ) పరిపాండిత్యము."

“నవీన్ ద్వారలో ఉన్న గంగానదీనాథుడు జీవచ్ఛక్తి
మూలై యున్నచూ, నవామిదానము పడేచుట” కే స్వామి
యొగవలెనని ఆరణ్యదేవోగి నమ్మించెను. స్వామియొనామలన
భగవత్తు కవికనించుచు, “స్వప్నరత్రయము లేకయు కానారవరత్
కననం విరామయో లేద”ని ఆరణ్యదేవుడు వేడు నవ్యభోగి
యొగింపుచున్నాడు.

పూర్వ యోగ శరణును అంధునితో కరణమితేమ
యోగము. పూర్వ యోగానంతరము అంధుని ప్రకటనకు కల్పా
నినుడియెను ననాదీతకగతితోడ మిలిత మై నచ్చుచుండెను.
అంధుని ప్రకటనకు దశనిష్ఠులనుండి యొకలయజూరిన
తోటని వైభావమునందలి శక్తివ్యూహము బహిష్కరించుచు
ఆనందము గలిగింపుచుండును. కర్మభూత భక్తియోగములకు
అంధునినుండియ కలిగింత సానుభవము ముఖ్యుక భారతవ్య
క్తియందు కనిపించదు. మానవసాక్ష్యమును గ్రహించువారికి
అంధునిను శక్తివంశవ్యక్తితో క్రీడించుటకు వచ్చెన
మహాపుత్రునితో నకమానదు. ఎక్కడో దూర
మునందు బుట్టిన శక్తివంశములు అగ్రపరాజ్యమునందు పూర్వ
యోగ విజ్ఞానియగు మండిన కారణ మింతకంటె యవ్యయ కా
న్పించెను. అదైవము విజ్ఞానైవమో దైవము తెలియ ను
న్నగు నటుమరియు అంధునితో నుండే చిత్రార్థము పొంద
ను. విశ్వేశ్వరుని భక్తిభారము పోనయోగి రామదాసు త్యాగ
గణ్య (శక్తియు) క్రమపాతకేసిరి. తమన విప్రబ్రహ్మము మా
న్నగుకాదు భూతభారము నిలల్లదేసిరి. ఇట్లు నిదర్శకములు
మాపుట ఇచ్చెడ నుకాదు. (పేరుతేలికలైన పూర్వయోగము
శక్తివ్యక్తియోగముగ తేజిల్లగలదు. ఆభాగ్య మంధునిలకు
దక్కరచ్చును. కాలరంగములందా కార్యగతి స్పందిత మగు
చుండెను.

అరవిందయోగి వ్యాఖ్యానము ననుసరించి వ్యాసీని బం
గాలీ గ్రంథమునకు భాషాంతరీకరణమును బంద్యలలో నర
వ్యుతి నికేతనముగాను జగ్గిటిండి అంధ్ర ప్రజలకు మహాత్
వాదము చేసితి సారంభమునుండి చివరవరకు భాషాంతరీకరణ
ము చక్కగ నుండెను అంధ్రగ్రంథము నుండికి పామునును
నులభయక బోధకమును. గ్రంథమునందు మూడుభందములు
గలవు. ప్రథమభాద్యమును నికేతయోగమును శ్లోకములు, స్తోత్ర
ములు భందమును యోగసాధన దానిలను, నామములు, స్తోత్రములుభంద
మునందు భగవద్గీతయును వాచాంతరముగల విశ్వసాధనము లును.
జాములు గలవు. మఱియును పరమార్థమునకు జీతీ జీతము
సాధనమును ఈగ్రంథము జగ్గిలపామనమును నిభావమును
కరమానను. గ్రంథపుటల ౨ యావఱులు. బంద్యలలోని నరవ్య
తినికేతనమును గ్రంథమును దొరకును. అగమ్యునిరమునందు
విశ్వేశ్వరునకు మంగళహారతి యొనగుటకు జామునున్న
నచ్చువానిలకు అంధ్రమును చేతకగలిగయెనును గ్రంథ
ప్రయోజనమును భాషాంతరీకరణ క్రియమును క్రిందము నవలీ
కృతములగును.

ఈ దినమున జగన్మాత కాశ్మీరునకుండి రాదనెనె లేఖ
 రాలేను. వివరమునకా రందలును లేఖ రాలేదని యెరింగి
 ంబుద్రాక్షణియిరి. "ఎందుల కారేకము వ్రాయలేదో తెలియ
 లేదు. నభా వ్యాపారము లేదును మేము మామూలమునకు
 లేదు. ముందు నెల కొన్నిసారియైన న్యకీలు వ్యాపారము
 లను జూచుకొనవచ్చు యెవల నెట్లు? ఆటమునములకుండి నభా
 మందిరమున కీ నులసిన బాడుగ యిచ్చుట లేదు. ఆ యింట
 యారక దద్దెక మిగుల దొంగరకము నున్నాడు. కంచాది
 కొద్దుల వాడుగ నొచ్చుకై వ్యాపారము తెచ్చిన నని తెదరించు
 చున్నాడు. బొట్టబట్టి నెట్టి యింటన యెవల నీ నెట్లు
 లేకుండెడిది. ఆరకు మరలించుట నభ కరివ్వడు. ఆరిని
 తావున కనరైన కర్తవ్యమిచ్చి మామగ నెవ్వరిక కాకుండ
 నున్నాడు" అని లేదు సంభుములక బలకగా గాలాచార్యు
 లు నాకొక్క యాలోచనము తోచుచున్నది. చెట్టును నా
 యని యెరిగి యెట్లు పలికెను. "మనకానామనెడి ధనము.
 అది వ్యాపారమునకాని రాదు. పెద్ద పెద్ద వ్యాపారములు
 చేయుట కెక్కువ నెట్లుబడి కావలయును. నాని క్షేప వ్యా
 పారముల కంత దాక్కలేదు. నా దేశవయనకాలమును
 "ధరత ఖియించెను" నూకపవక్షుల యొక్క బంగారు చుట్టు
 న్నది. దాని నెమ్మి (కృష్ణమైన జేబ్రోలు) పొగాకు తెప్పించి
 వనందిగా నున్నయును జేసి, మనవ వ్యాపక వివరమున నలుగురియందఁ
 జెప్పుదువాడను పెట్టినయెవల బకాకర్షణ సాధనముగను
 ధకాకర్షణ సాధనముగను నుండును. ఈ బకాకర్షణ లన్నియు
 వదలిపోవును." ఇట్లు గాలాచార్యులు పునక నాఁ "బామమంత
 యని నీవే పిచ్చునెవ్వఁ జేసెనున్న బంగారు చుట్టు చుట్టు
 తొనిగి బోవుటయే కాక యెక్కువలె పునమున్నది"ని
 జాణిగానుఁడు. అధిక్షేపించెను. అంతట గాలాచార్యు లామాట
 ముత్రము నుత్తరము యని యొప్పుకొని పూర్వ
 వత్సరాధారము తెలియనకా పోకుటచేతను బూర్వమున
 నివసించునెట్లొక గ్రంథమును తెలియనకా పోకుటచేతను "దెన
 రట్లు దుకానుము నెట్టి యెవలనో?" యని తిరుగ ప్రశ్నముతో
 జాణిగాను (బట్టించెను "దెనమేమిదిగి దీర్చించుకొనఁ దగిన
 పెద్దపాట్లవానికె దెననెట్లు తెక్కయో?" యని చాణిగానుఁడు
 తిరుగపదిక్షేపించె గాలాచార్యులు పిలవనంతటియను దన కడు
 పున జూచుకొని నుండకొనె మొదలై యెట్లులైన ధకాకర్షణ
 మనదన నున్నదియొకము తక్కువ నుండునా కానందదని చెప్పి
 యూహించెను.

[illegible]

నిరంజన బ్రహ్మచర్యం బ్రహ్మచర్యం భగవంతుని శుభం నారోపిం
 తి శ్రవణంధోరణి దిద్దవలెనని వాడుతుంటే యోజనాశక్తి
 గుర్తించుకుంటే. అంత నే గుర్తించింది.

“నామీనా! నాటికానా! పాతరాజు గారిని రాజు
లాదరింపలేదు. నిన్ను నా రాజులాదరింపలేదని పాతరాజు గారితో
సామ్యమును చెప్పుకొనుచున్నావా? నందీశ్వరమండల గొమ్మ
లాన్నది. నాకును గొమ్మలాన్నది వలె వలె గొమ్మలునునున్నది.
నీవెక్కడ పాతరాజు గారి కక్కడ? ఒక్కనోటితో మీయిద్ద
రామములు అచ్చరించుటకై వచ్చినా! ఇక్కడోరేయి వం
కరయే ఇంద్రధనుస్సును కుంకరయేయి నానాకుంచుచున్నావా?
సెబాన్. పాతరాజు గారికి భోజనము లేదు. నీవనుభోజనములేదు.
అందువలన నీవాలిపోయి యుండుగాక వెంటిపో! నరబాలు గారికి
బోడితలయే నాది నను బోడితలయే అని నిరంకువు కలసిపో
నట్లున్నది. నీరేమిచుతియున్నావారేదా? పాతరాజు గారి రా
జులనాదరింపలేదా రాజులపాతరాజులనా నాదరింపలేదా?
కుండ్రు వ్యాసుని విడిచెనా? వ్యాసులకు కుంకరిడిచెనా?
కాళిదాస గాకరకాయకు నీవు విడిచిడిచా? కాళిదాసకు
నిన్ను విడిచినదా? ఏమి జాణిదానా! దేహమును విడిచి
పోయినా చూచునదా? పోయినా ను విడిచి దేహము
పోయినదా? పాతరాజు గారిని నీతో భోజ్యకొన్నందువలె
నీమూటిమీదకు బండ్లు రాలుగొట్టియెడల, బండ్లు మూడిని
విడిచిపోయినట్లగా? మూటివండ్లకు విడిచిపోయినట్లగా? యెవ
లేదో కుండ్రయో కలి అనుండ మాకులానుచున్నావేమి?
కాడిగొరిగిన గొట్టుమురక వరుగైత నా గొట్టునుబండిం విడిచి
నట్లగా? ఇండి గొట్టునును విడిచినట్లగా? ఏమి జాణిదానా కలతో
నడిచుచున్నావేమి? ఇండి రాజులనో బురదరాజులనో వ్రులు
రాజులనో పెట్టురాజులనో మంచిరాజులనో పెద్దరాజులనో
కంకణబంధముకొలు కల్రేయితి యాచింపలేతి కదా!
జారేనున్నాది? పాతరాజులనా? చిప్పి అన్నా రా?
అనరా? అనదనినదా? అవును అన్నా. అట్లుండు
కొండగన వాడవు కవుననే యన్నరు. ఇప్పుటి రాజులు
స్వేచ్ఛరి రాజులకాదు కావున కంకణంకటితో నరిపోయిరి.
కాని నీవి కంకణ బంధమును జేసినందువలన నాకు నిన్ను
జుక్కొలుమున గట్టి యుండెద కక్షిజాల క్రింద నిన్ను
జెంత బిరకలతో గొట్టించువననది. నదునాలుగేండ్లు పోయి
నడిచినది వచ్చి మొక్కటి ప్రాసితా? కాలముయొక్క వికాస
యొనఁ వెలి జనుండ దేవులానుచున్నావే! నదునాలుగేండ్ల!
అయ్యయ్యా! ఈ పనికిమాలిన బద్ధము చెప్పకులలో బడిన
ప్రయాసవహతో నీపిల్లకుఁ బరంబలి భావ్యులతోడిపాదేసి
యికాన్త్రుమనండి బండ్లతో త్రవ్వకవవు కావచ్చునే. నీవి
దిక్కుచూచిన పద్ధతినవ శ్రీరామముట్లు పోడిన యెవరి
కై బండ్లకై యాచునట్లు యీ సురకెని యాడిన బిడ్డకు గని
యొందునే? బ్రాహ్మణియ వికాసులగు ను ననునాలుగేండ్ల
విస్తవదంతో నీవి యలుకది నానుచు తలల రాకానివిడ్డ
నాకంటిని? నీవ వ్యర్థముబుట్టువున భరణిపకు లాకరింపలేదని
తంక ప్రతిష్ఠా కాలకృత్యమునకై ద్రవస్త్రితి నాదరించానో
తనని యాత్మజ్యాతుల : ధిక్షేమానుంటివా? అందుచే
గొన్ని కలబ్బముల క్రిందనీ ఖండాంతర మందైనఁ బట్టుక
పోయితినిని బంధించుచుంటివా? కవిత్వమన గానేమో? కవిత్వ
మునకుఁ గాన మేమో? ధుమేమో? యెడిన చున్న వాడవైన
నీట్లునియుండలే. పూర్వకాలములలో బక్తియ భాదములనో
యొకఁ బక్తియ గోళములనో నీవు త్రుటి యెవ్వకు చెప్పిన
కవిత్వమే యగ్రదంబియై యుండియున్నది, నిన్నుదిక్కి యా
నుపత్రికానుండి యుండుకొ పద్ధకాన్యములలోబాలు వదల
వీన కట్టుకట్టి ప్రపంచవీత తిరుగులు వనశిక్ మహానూద్ర
మునఁ బడవైతి యుండురా? పూర్వకాలములలో ఖండాంతర
ములందు బుట్టి కెరిగిన యధార్థకవులకే ప్రవాదరణము
వచ్చుచున్నది అను లేనవ్యధింక కల్పకౌతుకా? కాకిబంగాయ
నా? నిదేశియపూర్వకవులు వదినపోయిలు కంకనముగా
జెప్పెదకు వినుము.

హామరు ఆతి వారం దైర్యం జేసినం దెలిగి యున్నం
 కనుట మొదటికలి. ఇతడు క్రథయక వియోవాక క్రథయ భిక్షు
 వుడు. ఈతడే దంధుడు. ఇది శుద్ధ ఆదిస్త్రీ శుభ వీరరసక్రథా
 నకావ్యుత్పత్తులు నికడు బ్రాసియోనుటచే జన్మియ జేక
 క్థానుడు-ఇట్టిచిరుక్రర్తి-కన్నులులే-కట్టవేరం బుచ్చు
 కొని, టుక్కుటక్కున బొనుచుగనుచు గానదేకట వీను
 లెంటు నొంటిగా బహుజేలి ప్రతి గృహవ్యారమునొద్ద
 నిలిచి, తామరవియించిన వర్షముల బానుచు ఉష్ణి యెత్తు
 కొనుటం దెదినాడు. క్రథవీరమున బహుజేలీ నికని

నోకో నిండినది. కాని పట్టెను రాత్రికో నీకని కనువెప్పుదును నిండి కుండి లేదని నాచివరికెందులో నే ప్రాంతంబడి మున్నది. మనదేశములో నే యాతరకు పుట్టి కుండు నెవల నే మహారాజో యేడంతమవుల కేదవై-కొంతమాదికా లెల్లవన-నీతి బెట్టి-సత్యోపదారము లాచరించిన నీ యాచరితి ముందు నే అని ప్రసాద మనదేశభార్యపుర బెట్టెనో నుండునే? అని యుండినంత కాలము యాచరియెవల నలక్ష్యమున నాచరించు కాదు. ఆతరకు మరణించిన తరువాత నంత కంటె వెళ్ళుత. ఈ నాచరితి నుండు న కాతరకు మా ప్రాంతంబడి కుండిన. ఆతరగంధములలో నీతిలేదని, మంచి చట్టలతో భేదమేలేదని, మిఠుమిక్కిలి దుర్బుతి శబలముగా నున్నదని, తపశులక సత్యము-క్రొత్తము-అమాను-యోగ్రహము-వ్యభిచారము మొదలగుదోమలు లోలోపించుచు మున్నవని, నాతరగంధములు తనికెయినవని, భ్రష్టులులని, తరిత్యాచ్యులులని ప్లేటోనిరారణముచేసినాడు. ఆతర దీక్షిభిక్షా మణికి తప రివల్లికి అక్షగంధముకుండి బహిష్కరించినాడు. యూరపు ఖండముకుండి ప్లేటోని బహిష్కరించినను తాపములేదు. కాని హోమకు బహిష్కరించినయెవలంబ్విమర నాడెనికె నుండునీ? అని నాక యాతరకు బడికి యుండికాల మందు కాననము లేనేలేదు. పిమ్మరకన్నలకు గణించి నీర్వారియ చట్టమేలేదు. వర్ణిచార మాకాలమున దోమముగాం బుగణించుచునీ కుండి నేలేదు. అందు కాతర జెట్టు బాన్సుకు, తప కాలమందున్న సుఖాస్థితివాను చీల్చివినాడు. అంతకంటె నాతరదేవు చేతుగలంకు? ఎకదైవనేతి చేతుగలంకు? అందుల కానికె కెట్టు తెందుకు? కేవలం కవాల్కానార దోమముల దెచ్చినవలయుల వెతకు తెట్టుచున్నాడు? శ్రద్ధిచారదోమము తరుకాతి రసస్వల్పాచూ ప్తికో నిష్కృతిచిరుని చెప్పినభారతముల బెండుమీద బాంబై వితియా? అప్పటినుం ఘనతితి యుండుదే నని సురక్షణకే మనము తెలిసిననచని నది. అప్పటి నిష్కృతితల కంతులదే? ఇన్నకే సుఖాస్థియాతము తరిగ్రూడముగా నున్నదా? ప్రతిదియెల క్రిందు నుగినయొక బృతాంబనముల బెప్పెరు: —

[illegible]

(వం. సుబ్బారావుగారు)

సంగీతవిమర్శన

ఇప్పుడు మనజేతుందు సంగీతమున ప్రధానముగా ఉన్న యోగింతులను విమర్శించుచున్న యేమనగా, సంగీత కల్పన, రీతి, భావ, తేజములు, నాటకములు, పురాణ వర్ణనలు, గానమునకు నడుమనడుమగా నుండు వాద్యముల వర్ణనలు, వీటి యన్నిటికి సాధారణముగా సంగీతమునే పేరు ప్రాచీన గ్రంథములలో "గీతం జ ద్యంత స్వరం చత్రయం సంగీత ముచ్యతే, అని గాత్రపాట, వాద్యము, స్వరము, యా మూడును కలసి సంగీత మనబడుననియు భావరాగభావనావ మను విద్యతో భరతి మనయుఁ డ్రింపబడి యున్నది. (కృష్ణ) మందు ఈ సంగీతము ఉత్తరదక్షిణమున కృషిధముగా నున్నది. కొత్తరచక హిందూస్థాని జానబడు సంగీతవర్ణనము ఇండియా లో చెప్పుట రుజువైనది. తప్ప తక్కిన దేశములలో నాడు చున్నది. దక్షిణాగ్రేతక కర్ణాటకసంగీత మనది అంధ్ర భాగిడ, కన్నడ, కేళ, భావము ప్రచారముగా నున్న దక్షిణమున, అనగా హైదరాబాద్ బొంబాయి రాజధానిక దక్షిణముగా నున్న దేశము దక్షిణమున నున్నది. చూపు తు యీ రెండున్ను ప్రత్యేకములుగా వర్ణించును అత్యు మును వరంవరముగా వాద్యములతోను నూత్నుబుద్ధితో నుజ్జ్వలచేసిన యెడల అట్లు కనబడదు. ఈ రెండు అధ్యు లు అధారము నగల వరని అనేక ప్రవర్తనములు, నాటి నుండి భట్టి ద్వారాంతరి 22 ప్రతులును, నాటిని ప్రస్తుత దేశము నేర నుద్బంధము ముచ్చట, గ్రామములు, తామముల వర్ణములు, అలంకారములు, దేశభిధానములు, వర్ణ మిత్ర చాయాలగనక మనది రాగములు. రాగాంగ భావము క్రియాంగ ఉపాంగ రాగ భేదములు సంస్కారముదేవతదేవిరాగ న్యరూపు భేదములే. ఇప్పుడు కనడే అంధ్ర భేదమునకు కారీరితియును విజ్ఞప్రమునకు నమకరణముగా నున్న ర్చారమును, అను స్వరమున్ను స్వరరేఖమును, ప్రధాన వాద్య ప్రక్కవాద్యములందే నుబంధమును, పాదలసిన సావర్యులవేదనకు భావములని యీ రెండువిధమున సంగీత మును కలుపాకము లేక తలపడుదురితో సంప్రదాత విద్యాం నులందు నలుమారు విడి యీ రెండింటికీ గనబడు చూపు తక్కినలకు, పరామర్శించుకొని తెలియజేయి. "యీవిష యములను వివర్ణించి కేరళ వాద్యమును విస్తరించెదను."

మన కర్ణాటకదేశముందు సంగీతముకొరకు ప్రతివందన రమన భిన్నములను సామ్యము ఒకడు ఓరుతో తక్కి వేటియెడల వాకి అర్థంతర భిన్నములు అత్యర్థముల కొక మును దుఖమును గలగబోవు. రెండువేల సంవత్సరముల నుండి యుద్ధములకు, పాశ్చాత్యులకు, వ్యాపకముగాను అవ్యా యముగాను విహిరంగముగాను రహస్యముగాను, మనవత్సర మునకు నమరము లేకయు కల్లగొట్టుచున్న కొట్టసంఖ్యల ధన వాతముచేత మనజన్మభూమియు కంఠగతసాగముగా నున్నది. కేరళకు ప్రాగిమును దక్కించుటకు అత్యంత్యోగ మైన సకలవదార్థములను నాలైచు రేట్లు విలక పాచై పని. కడవిన మహాద్ధరుందు మన జేతమునకు రక్షణముగా నున్న మూలము; కేరళాభిమానులకు జేరింపడిగా పాశ్చాత్య రుజురంగములందు, ప్రాగిమును విదేశీ వీరస్వర్ణము పొందిరి. మన పూర్వులకాలమందు వివిధ విశిష్టమైన జ్వరములను ప్లేగ్, కాలరా మెదలగు పూర్వాభ్యాసములు దుర్మేలులవలె అడ్డము లేక మన జేత మందు నుండునని అది అలస పాద్యులకు ప్రీతి పుడవ లాగు వృద్ధ వంశిక పాదుర ప్రజాభూత భేదము లేక నర బలిని పుచ్చుకొనుచున్నది. ఈ దుర్మతిని కొంచ ము లోపించి సంగీత కల్పనలు నాటకములు మెదలకు కేరళను ఇంద్రియముభావము మైన అంశములందు జేరింపడి భిన్నచేయుట మరలాం అగా వత్సమయము అగ్రమనయము మన జేతమున జేయరును, విశేష అలత్యమును త్వమము కలిగివై చెప్పవచ్చును కదా. పోనీ అనాది కాలమునుండి మనజేతము వైదిక రాతిక క్రియలకు అత్యోగముగా భగవద్గ్రంథములకు మధురముగాను జల్లించి నాదోపాసనచేత భక్తి మార్గమున వాకి చరణార విందమును పొందుటకు అలెనులభిమైన మార్గముగా నుండు సంగీత కాత్రమును అనుభవమును మృతిసంపద కాపా డుట మనకర్తవ్యమని వాదించినకు, ఆసంగీతము వాని విష యమై భిన్నువేసే ధనమునకు తగు ఫలితమును ఇచ్చుచున్నదా ని అశోచము విచారించెదను.

ప్రవృత్తిని

కర్ణాటక దేశమును అగ్ర ప్రాంత కన్నడ కేళ మని విభజించిన యెడల అచ్చులచ్చుల నుండు విద్యాం నుల సంఖ్యాత సారముగా సంగీతప్రాప్తానమును అభివృద్ధిమును బాంధ్యమును ప్రకటించును. ఈ భాగముల నుండి మనము వాదక సంగీతమును పూర్వముగానందే గొప్ప విద్యాంనుల వేటలను వైభవమును కీర్తిని వయ్యవోళ్ళుగా చెప్పుచు చెప్పుచు, దలచి దలచి వికరీనుచు, కాలము గడిచే నాడు తప్ప ప్రవృత్తులకు తలపడమై బుద్ధిగల సామాజికులు కేళ, కన్నడ, ప్రాచీనములకంటె, అంధ్రదేశమున సంగీతా భ్యాసమును ఉత్సాహమును ఆదిరణమును నిజముగా మృత ప్రాణమునే చెప్ప వచ్చును కదా. వేద అంధ్రదేశమునందు బహుకాలము నుండి అన్నిజిల్లాలలోను నగరము, పల్లెలూ కృనే భేదములే తిగి రేకులండి రైతువరకు మహాజనుల దోలబడి మెలసి వారివల్ల న్యంతాదరణతోను విద్యాము లోను ప్రేమకృష్ణమైన సమితిలోను, తరుణుల లోబుట్టురలె అభిమానముతోను నుండున. అంధ్రదేశమునకు అజేసికాముల యందను నిరతికొనిమైన ప్రీతియును అభిమానమును గలిగి వారి తుతోవృద్ధియందు చాల ప్రధానమై యున్నాను. లా కేళ వైదిక భావములందు వాగ్యముల కక్కినవారికంటె భగి నారనే అంధ్రులకు బస సునించన. విశాకమైన వాద్యములు కాలంకార కరిచయము (ప్రవృత్తికాత్ర) పాండిత్యము విశేష యుల జ్ఞానవిశేషములను స్వీకరించి మహాజనులకు కనిట్లు నిష్ఠించుటయందు నిరుపమమైన వాద్యములు గలిగి అనియో భిందమునకు జరిగి ప్రకృతకారితల హిందూజాత జహానీయ్య రని విశదమహిమ మాయాపును, కృపానిధియైన భగవం తుని చరణారవింద ప్రాప్తికి పాథమున గానమునందును జేదారికాత్ర విచారములందు సంస్కృత ముండుట యాతే కేళ పూర్వకాలమందు రాజీరింపబడునై భీష్మమైన వాద నమునామల ఫలమేగాక మరెను.

సంగీతాప్రతి భ్యాసమును గురించి వేదాగ్రము వాదన మును ప్రధానముగా మాయాంధ్రులకు మనపూర్వుల సంగీత కాత్రములను కర్వించుమై యుండు ప్రమాణ గ్రంథముల విషయ సంగ్రహమును గీత వాద్య వృత్తములందు నిష్ఠులైన విద్యాంనుల విస్తృత ములములను వెలిసి ఆధునిక కాల మందు యా గాంధర్వ విద్య యు, దుర్వార గర్వ వర్వతా యాధులైన నుదిలి వనితా తుద్రులవేతను వారికి వర్వత్రవారముగా సామాన్య ధర్మముల కహించి (బహుబంధపుల) బ్రాహ్మజాతముల కేరళ వారసభిలాషావశానము అశోకవనముందు ఘోరత్రాసి మత్స్యముందు మైథిలీతను దుర్మతినిండి (మూరమైన హింసలకు ప్రాప్తిమై కేరళము నామావత్వమై లోపించి మహావీర యున్న నుష్టికరించి యీ ఘోరమైన యశలమతిలిసి నివారింతుటకు మహాయులు నాతోపించి ఆర్యగానవిద్యకు (పా చీకర్తి వీరమందు సామ్రాజ్యాభిషేకముచేసి మునుజటిరలె పూర్వకృష్ణ దక్షిణోత్తర దేశములకు భావానంద ప్రదాయ కమై జేయుటయే వాగోక.

అంధ్రదేశ మందిపును గాత్రపాటలో మంచి గురువరం జరగలవాడన్న తిరవాలాభ్యాసము గలవారన్న ప్రమాణము గ్రంథమునందును గలవారన్న ముద్రదేశములకు విజయము చేసి అచ్చులచ్చులందు విద్యాంనుల క్రియలకు పరామర్శించి వారితో విద్యాంనులను జానుజేసి, కిజులక్రి భూషితులయిన విద్యాంనులు యొకమంది యున్నాడని ఈ కృష్ణుడు జవాబు చెప్పవక్కరలేదు. అంధ్రదేశముందు జరిగెడి మధ్యోధానముల విన్ను సంగీత సభలందు జరగు కట్టెలకున్న దక్షిణము నుంచిపోవు గాత్రపాటకు లెండకు, దక్షిణమునకు జరిగెడి కట్టెలకు యాంధ్రదేశమునండి విజయముపొందు లెండరి గడించుటయే చాలాను. నే నచ్చుట నున్న ప్రమాణాభిలి కంకన్న గారి ఒక గాంధుని యొరుగుదును. వాడు వట్టెం నుప్రహృష్టముగానియొక్క శిష్యులు. దక్షిణాగ్రమునా నూరముగానే మధురమైన గొప్పకారితలతో బహు చక్కగా నుండెదను.

యాంధ్రదేశపు గాంధు కేరళములకు గడించుటకు యత్నించిన (వాకగ్రస్తానగిరి మి కటికెంజేను) దాని ప్రక్క నుండు యామిక సహాయమును నుండనే అద్యాపి ఒం టునానే యున్నది. ... గాని ప్రాచీనదేశముల కోనే రాజ పురంవైద్యభాగ్యముగా అనియెదే రామాజు అయ్యం గాను కల్లడకర్వ జేదారిభాగ్యము మహారాజపురం విశ్వ వాధ్యముగాను, నాలాడి క్రిష్ణయ్యగాను ముడిగొందాన్

కేరళు రామయ్యగాను మైసూరు సంస్థానము విదారం క్రిష్ణయ్యగాను కాంచీపురం నుబన్యయ్యగాను పిల్లై, రంజపురా పాన్సెయ్యగాను, మన్నాడుగిడి నభావరయ్యగాను, కృష్ణ మూర్త భాగ్యగాంధుగిడి ములు. కృష్ణర సాధిక ప్రశంసము జేసితిగాది అభిమానముగా వైద్యమునామై అంధ్రగర్వము యొక్క కేరళదేశముందు కేరళసమీయులైన గాత్రపాటకు లెవడు ప్రకటించునెక్కితడు.

విజా

మహానీయులైన గురువరాయాచార్యులుగాను, వేదరాజ లక్ష్మీనారాయణ బాబుగాను, దుర్వాయుల నూర్వ నారాయణ సానుయా బాబుగాను, వా సా కృష్ణమూర్తిగాను, రంగుల వర్వయ్యగాను, మెదలకు వైదిక కేరళములవేత సంకరించబడిన యాంధ్రదేశమునందు విజయ మగల సంస్థాన వైదికలైన వేంకటరమణ మంతులుగాను సంకమేశ్వరకాన్తులుగానున్న తప్ప మరెవరును గనబడలేదు. మహానాటకవీరాంతర, గోల్ వాద్యముల ప్రసిద్ధ మైన వా డ్దిగజేషము యాంధ్రదేశ క కన్నడ దేశముల యందు నామావజ్ఞులై. కంజాపుర జిల్లాలో మాయవరం వీరల వైద్యనాథభాగ్యనాథి తనూజులైన వీరి విశ్వభేషయ్యగాను, క్రిరంగ వీర రామస్వామయ్యగాను, నాల్కుడి నవనో దకులనే ప్రసిద్ధికెక్కిన ఇద్దరు, మధ్యాయము మహా నాటక వీర శ్రీవిజానరావుగాని తనూజుడైన నభారం రావుగాను గోల్ వాద్యం బూజలూక కృష్ణమూర్తయ్య గాను మైసూరు కేనల్లగాను నుబ్బగాని కాండ్లగాను వై దిక తారాపథమును నెలుగుచున్నార.

కడవవార్తలు.

(మాన్యకీయలెఖనము)

జ్యోతిషక యెన్నికలు

పురమునాని విజయభాగ్యముల యెన్నికలు మార్చి 1, 2, 3 తేదీలకు జరిగినవి. ఈ క్రింది వాక్కులొనబడినవి. ఏ. కేత గోపాలాని పి. లక్ష్మీనారాయణకాన్తుగారు బాహ్యమునాడి వార్తలను వి. సాదోటిగారు అనేకపుటలను వైదికవాద్యము సాహెబుగారు బెల్లంమదావాడనకును వైదిక భామిము సాహెబు నకాన్ వార్తలను వాసిత్ మియా సాహెబు భాదర్ మాయిద్దిగ సాహెబు గారు బాహ్యమునీను వార్తలను చట్టాకోండు మెంకలగుట్టయ్యకెట్టి నాస్సానిభాన్ సాహెబు గారు నూహాన్సాన్సాన్సా వార్తలను వి. నయ్యడు సాహెబు గండిభావీధివార్తలను వి. పి. జేనరాజునాయుడు పి. ముత్తక్కయ్యగారు నాగరాజుపేటవార్తలను నెచ్చుకొన బడినవి.

పున్నగిరిమతము

ఈమతము చాల ప్రాచీనమైనది. అదికంజారాచార్యుల వీర మైయున్నది. వేదముల గొప్పతనములలో కొకటియై యున్నది. అమతమునకు దత్తయండలములలోనే శిష్యులు గలను. వైవామురాన్తుగారు నూడ గలరు. ఇంతకుముందు స్వాములమిద దావాలు కట్టినవృద్ధు, వాడు కొద్దనకు రా నగ్గరలేకుండగ, ప్రభుత్వమునా కొప్పుకొనమండెదవారు. ప్రస్తుతపు స్వాముల విషయములొనడి తీసికొనవచ్చుట మాన్య ర్యముగా నున్నది. గొప్ప శిష్యులందమునకు మరగునవుగా నున్నవారిని కొద్దనకు పిలుచుచును, యితర మండలములలో తక్కినవీరితో నున్నవారిని నూడ కొద్దనకు తీసికొని రా తుండుటయు అచ్చరపును గల్గించుచున్నది.

క్రిత శిష్యులార్చన.

మాపురములో నుప్రసిద్ధులగు వైద్యులు అగ్రమును సాహెబుగా కొక ప్యాక్టర్ స్థాపించెను. ఈభాగములలో నిది చాలయత్సాహమును గల్గించును. అన్నివిధములను నుబ్బుము. తయారచేయుచుండెను. కల్లికోటశిష్యులకంటె బాగుగా ను న్నది. అంజూవాన్. అయి. ముఫీదాయ ఇష్టము నబ్బుప్యాక్టర్ అనునామముతోనున్నది. దానిలాభములతో కొంత యాయురూ నున్న అంజూవానుడు వేర్లు. ఆ అంజూవా 16 ప్రాథమిక పాఠశాలలకు మహమ్మదీయ విద్యార్థులకొరకును విద్యార్థిల యముకొరకును పోషించుచున్నది. మ్యోసిసికల్ మైసూరు లోనున్న మహమ్మదీయ విద్యార్థులకు 7 విద్యార్థి కేతముల యిచ్చుచును. ఒక యుజిగ్రంథాలయము నూడ పోషించుచుండెను. పోషకులగువైద్యుద్ అహమ్మద్ సాహెబు గారికి మా మృదమి పూర్వమును అభి శంక ము విచ్చు చున్నాడు.

Burma Reforms Bill.

Debate Adjourned in House of Lords.

Strong Opposition to Mild Reforms.

(REUTER'S.)

Lord Lytton.

LONDON, March 8.

In the House of Lords to-day, Lord Lytton moved the second reading of the Government of Burma Bill, which he said constituted Burma a Governor's province, within the meaning of Government of India Act. If the Bill were enacted, committee would proceed to Burma to make enquiries locally and would issue recommendations with regard to division of functions of Government and distribution of franchise in similar manner to the case of India. Subject to rules which might be based on the report of that Committee the Bill, when enacted, would establish principle of dyarchy. The Bill fixed number of elected members at sixty instead of seventy per cent, because there was in Burma a large mixture of distinctive races, which differentiated it to some extent from India, and in order to secure adequate representation for these communities, without necessity for establishing community of franchise they proposed to have larger number of nominated members than in India.

Viceroy and Burma.

In deference to very strong pressure from the Government of India, a Clause had been inserted in first Draft Bill making title of Viceroy in future Governor General of India and Burma in order to mark the fact that Burma was distinct from India but on further consideration this clause had been dropped. Government however, was very anxious to find if there were any possible way of meeting Burmese sentiments in this connection and if the Bill were referred to Joint Committee, Committee would be asked to try to find means of making this distinction.

Montagu's Pledges.

DIARCHY.

Lord Lytton pointed out, that Burma could have been constituted a Governor's province without act of Parliament, but unfortunately there was difference of opinion between Government of India and Mr. Montagu with regard to constitution which should be established in Burma and Mr. Montagu had decided to allow the Parliament to decide. Lord Lytton emphasised that delay in fulfilling Montagu's pledge that Burma should be given self-Government analogous with India was due to necessity. He recalled that special committee had condemned Government of India's scheme and had recommended that Mr. Montagu's pledge could only be fulfilled by application of Dyarchy to Burma. Government of India had been invited to reconsider their proposals but could not agree to proposal to apply the principle of Dyarchy to Burma or to make it a Governor's province.

Opinion in Burma.

In transmitting the resolution of Legislative Council of Burma the Government of Burma had made a significant admission. Government said that general impression from discussion was that, as a result of Joint Select Committee's recommendations in 1919 and Mr. Montagu's announcement in 1920, it was no longer possible to differentiate Burma very materially from Indian provinces. Although opinion in Burma itself undoubtedly favoured policy embodied in the Bill, Government of India did not agree.

Lord Lytton emphasised that the Bill which two years ago represented opinion of advanced section in Burma, now represented the opinion of moderates. This Government could have overridden Government of India and instructed them to apply act of notification but instead Mr. Montagu properly decided to submit the whole case to Parliament. Lord Lytton asked the Lords to allow the Bill to go before the Standing Joint Committee on Indian Affairs and to let the committee investigate the whole matter including alternative proposals of Government of India. Committee would have all relevant documents and would be able if they wished to hear evidence from Government of India and from representatives of Burma and after they had fully investigated matter, they would report to Parliament and the Bill would return to Lords with recommendation of committee.

Lord Sydenham.

Lord Sydenham moved rejection of the bill declaring that it came to the house against the wishes of Government of India. Government of Burma and opinion of greatest experts on Burma now in England who urged that before trying so dangerous an experiment in Burma we should wait to see how it was going to work out in India.

Lord Amphthill's Amendment.

Lord Amphthill declared that abrogation of functions of Parliament to committee would be a most dangerous constitutional innovation. He urged that the whole case must be submitted to Parliament. He emphasised the difference between Indians and Burmese and suggested, that as Burma had not been nearly so long under British rule as India, it would not be wise to give Burmese all we were prepared to give Indians. They should see what Indians thought of dyarchy before applying it to Burma. Lord Amphthill moved adjournment of debate until correspondence between Government of Burma, Government of India and Mr. Montagu had been laid on table.

Lord Selborne.

Lord Selborne agreed that the question of self-Government for Burma might usefully be threshed out by joint committee but he pointed out that the bill committed them to the principle that Burma should remain part of Indian system. That was extraordinarily important. When joint committee considered Government of India Bill he had received definite impression that Burma ought not to be a part of Indian system but ought to be made a separate Government because conditions in Burma were wholly different from those in India. He supported Lord Amphthill's motion because they ought to know why the question had been prejudged.

Lord Lytton's Reply.

Lord Lytton replying said there was nothing in the bill with regard to Burma remaining part of Indian system. Burma was to-day a part of British Empire and

nothing in the bill proposed to alter that. Possibly Select Committee would recommend separation of Burma from India. But whether Burma separated or not they must still deal with its constitution. The whole question what was best machinery or form of Government to achieve the ultimate goal of Self-Government. Mr. Montagu after twelve months earnest consideration of the question had concluded that further delay was impossible and contrary to the interests of order and Government in Burma and the only way he could fulfil the pledge was by introducing legislation on these lines. The Bill had been introduced on the responsibility of Government after careful consideration. If further delay were imposed Mr. Montagu would be obliged in view of the present political circumstances in Burma to enforce the policy without coming to Parliament at all. The House would be better able to decide when they had had before them not only despatches which would be published but all documents and evidence that would be submitted to Joint Committee. He would be quite willing that papers should be published to enable them to form opinion on issues between Government of India and Mr. Montagu, but he begged them not to delay in submitting the bill to Select Committee, because further delay was unsafe and unwise. Government was convinced that the time had come when intention must be shown to fulfil the pledge of Self-Government for Burma.

Replying to Lord Sydenham, Lord Lytton indicated that if the bill were rejected Mr. Montagu would have no alternative but to proceed under Government of India act with his in his own way.

Lord Sydenham thereupon withdrew motion of rejection.

Lord Amphthill's motion was carried by 36 votes to 31.

Text of the Bill.

(Associated Press.)

DELHI, March 11.

The following is the text of the Government of Burma Bill which has been introduced in the House of Lords:—A Bill for applying to Burma the provisions of the Government of India Act with respect to Governors' provinces and for purposes connected therewith. Be it enacted by the King's Most Excellent Majesty by, and with the advice and consent of the Lords Spiritual and Temporal and Commons in this present parliament assembled and by the authority of the same as follows:—(1) Section 46 of the Government of India Act (which makes provision as to the mode of the Government in Governors' provinces) shall have effect as though Burma were included amongst the provinces specified in subsection (1) thereof and all the provisions of that Act which relate to Governor's Provinces shall apply to the Province of Burma, accordingly, provided that (A) Sub Section (2) of Section 72 (A) of that Act which relates amongst other things to the proportion of elected members in the Governor's Legislative Councils shall in its application to Burma, have effect as though 60 percent were substituted for 70 percent and (B) the number of Members of the Legislative Council of Burma shall be ninety two and the first schedule of the Government of India Act shall have effect accordingly and (C) the maximum annual salary of the Governor of Burma shall be Rs. 100,000 and the maximum annual salary of the members of the Executive Council of the Governor of Burma shall be Rs. 45,000 and the second Schedule to the Government of India Act shall have effect accordingly (2) sub-Section (1) of Section 53 of the Government of India Act is hereby repealed (3) 1 This Act may be cited as the Government of Burma Act 1921. (2) Sub Sections (2) and (5) of Section 47 of the Government of India Act 1919 (which relate respectively to the date of the commencement and the removal of certain difficulties) shall apply to this Act as they apply to that Act as though herein set out and expressly made applicable to the subject matter of this Act.

Need for a New Party.

J. B. Petit's Appeal.

BOMBAY, March 11.

Mr. Jehangir B. Petit who is an old Congressman has addressed a long letter to the press in which he analyses very exhaustively the present political situation and suggests the formation of a new political party to be named the Indian Progressive Party with a newspaper of its own for the expression of its views. Mr. Petit says that there is a large class of people belonging neither to the Congress nor to the Liberal Party who still believe in vigorous and constructive work constitutionally carried on in the interest of rights and liberties of the people. It is to such men that Mr. Petit's appeal to unite is addressed. The imperative necessity of carrying on a powerful and critical opposition to the present system of Government which is the cornerstone of Responsible Government is not being realised since the opposition is abdicated by the Congress in its pursuit of noncooperation and Liberals as a party being assimilated in the Government in all provinces are developing a tendency of supporting their comrades. Mr. Petit appeals to all patriotic Indians to join him in the promotion of the new Indian Progressive Party which he has organised in consultation with prominent leaders of thought in the country. The new party, he says, will rely upon the self-respect and self-reliance of the people and endeavour by sustained and vigorous propaganda to create and guide currents of public thought and activities into healthy and fruitful channels. It will keep a watchful and critical eye on all public movements and questions of the moment, country's needs and opinion thereon and press for their solution. It will simultaneously labour for the early attainment of complete self Government by all legitimate and constitutional means and particularly by a vigorous educative and constructive programme of nation building which will make the demand irresistible. It will attempt to impress the British people with the necessity of doing immediate justice to India in the matters of the Punjab and Khilafat wrongs and try to counteract the evil effect of anti-Indian agitation. All-Indian ladies and gentlemen over 21 are eligible for membership under the terms and conditions of its constitution. "The Indian Progressive Party" will be an All-India organisation with headquarters in Bombay with an agency in London. It has been placed in sufficient funds to make a beginning on proper and permanent basis. It will also have a party paper and a separate building of its own at a very early date.

A large gathering of Rangoon Sikhs passed resolutions expressing indignation at the inhuman atrocities committed at Nankana Sahib and started a local martyr, memorial and relief fund.

Commercial.

Indian Cotton Duties.

A Strong Lancashire Protest.

(REUTER'S.)

LONDON, March 8.

The Chairman of the Manchester Association of Importers and Exporters has sent a letter to Mr. Lloyd-George, Mr. Montagu Mr. Chamberlain and the Department of Overseas Trade declaring that the increased import duty on cotton goods into India will disastrously affect the industry in Lancashire and will bear heavily upon Indians. He strongly urges the Government to exercise their influence with the Government of India to reconsider the question with a view to cancelling the extra duty and suggests that raising the countervailing excise to the same level as the import duty would more readily attain the object of producing the desired revenue.

The Manchester Guardian in a leading article, declares that this Parliament was not elected on the fiscal issue and is not entitled to set free trade aside or help others to do so, as in this case it has the controlling power. India could very well have been told that the time was inopportune for such a departure owing to Parliament's lack of moral authority and the distress of industries in Britain. Mr. Montagu could at least have said, as the tax was ostensibly for revenue only, the countervailing excise should be increased equal to the import duty.

Mr. Montagu's Rejoinder.

In reply to the Chairman of the Manchester Liberal Federation with regard to the increase of the import duty on cotton goods into India, Mr. Montagu emphasises that although the Act of 1919 did not affect the Secretary of States legal power of control over the Government of India or the right of the Crown to disallow Indian Acts, the exercise of these powers by way of interference in matters whether of fiscal policy or otherwise, with regard to which the Government of India and Indian Legislature agree, would be at variance with the spirit of the Act and could only be justified if Imperial interests were gravely affected.

Mr. Montagu draws attention to the passage in the report of the Joint Committee dealing with India's fiscal policy and the observations of Lord Curzon on the subject in the House of Lords on the occasion of the second reading of the Reforms Bill.

Indian Cotton goods tax.

Protest from England.

LONDON, March 8.

Cotton Spinners Manufacturers Association has passed resolution protesting against Indian cotton goods tax. Resolution follows the lines of that of Manchester Association of importers and exporters.

United Kingdom Exports.

Figures for Last Year.

LONDON, March 9.

In the House of Commons, replying to Mr. Hurd, Sir Philip, Lloyd Graeme said that in 1920 the United Kingdom exports of manufactures to Australia amounted to 62 million sterling, to New Zealand 27 million, to South Africa 49 million, and to India 181 million respectively.

Bombay Cotton Market.

(Associated Press.)

BOMBAY, March 10.

The total differences payable at the cotton market in this fortnightly settlement are estimated at eighty lakhs of rupees which although heavy is by no means a record. The trouble arises from the fact that losses fall almost entirely on bazar operators many of whom have already suffered severely through the decline in the share and other markets and have now reached a point where if they were faced with the prospect of a further fall in cotton they would be unable to meet their obligations. Hence the demand for the fixing of minimum rates which would ensure the bazar against further loss on existing contracts. A meeting of the Cotton Brokers Association held in the bazar this afternoon again decided to ask the Cotton Contracts Board to postpone the settlement. The workers themselves have decided to fix the minimum rates below which members of the Cotton Brokers Association be prohibited from trading. The basis has been fixed at 235 for Broach Cotton.

Share Market.

Calcutta.

CALCUTTA, March 10.

To-day's market has ruled extremely dull. There has been practically no inquiry for coal shares and transactions have ruled in buyers favour. In the jute section there were practically no buyers the business in this section being almost entirely confined to Howrah which showed a further decline. Cotton shares opened weak and continued to fall. The miscellaneous section generally was very quiet with very few buyers in evidence. The market closed dull owing to the absence of buying power. The following were the closing quotations:—Coal—Auckland 2-9, Bengal Giridih 26, Burrakur 50-8, S. I., Industry 15-4 ex dividend, Patmohna 13, Sander 30-8, Seatarampore 18, Jute Anglo India 265, Barnogore 105, Dalhousie 351, Empire 5508, S. I., Gort Golster 715 S. I., Fort William 278-8, Gondalpara 300, Howrah 35-8, Kankannarab 410, Kinnison Profs 105, Northbrook 50-8, Waverley 11-4 S. I., Miscellaneous. Automatic rolls 3-14, Central Provinces Cement 7-6, Carew and Co. 61-8 Dunbar Cotton 293, Hattikol 6-12, Hooghly Flour 40-12, Hume pipe 10-8, Indian Iron and Steel new 22, disc., Kewram Cotton 13-12 S. I., Kumardhab Engineering 18-8, Madan Theatres Ltd. 11-4, Nahapiet Jute Press 5-4, New Ring Mill public auction 545 ex dividend, Tata Industrial Bank 1-8, Thornycroft (India) Ltd. 5-12.

3½ Government paper was quoted at Rs. 56-6, and small lots at Rs. 56-12 war bonds sport 1925 99-14, 1928 98-14 and 1930 100 per cent.

Legislative Assembly.

Voting on Demands for Grants.

(ASSOCIATED PRESS.)

Income-tax.

DELHI, March 9.

When the Assembly met after lunch Mr. Hailey moved the second demand, that is a grant of Rs. 283800 under the head taxes on income.

Sir Sivaswami Iyer moved for the omission of the provision of Rs. 37200 for two Deputy Commissioners in Madras. He said that his object was rather to elicit information as to the necessity of such large establishments in Madras as set down in the Budget. Why not Collectors, the greater part of whose work had now been transferred to local authorities supervise the work of the Income-tax Department.

Mr. Hailey pointed out that it was assesses themselves who had demanded greater attention in the preparation of income tax work and the study of laws. In consequence there was a large increase of work with a view to accurate and profitable assessment. Proceeding, Mr. Hailey quoted figures of several provinces including the Punjab to prove that there was necessity for high paid expert establishment to deal with the work. The work of two Deputy Commissioners was to hear appeals from assesses, a work which could not be any longer entrusted to Collectors. Conditions in Madras were peculiar as might be gathered from the resolution of Mr. Maraicar moved other day and therefore there was necessity for these two officers who were to deal with high expert work of the income tax assessment.

Mr. Rangachari supporting Sir Sivaswami Iyer's proposal objected to further multiplication of Officers which affected the exchequer.

Mr. Kabarji.

Mr. J. K. N. Kabarji with experience of assessment work in Bombay pointed out that the special staff had already done much work in satisfying the assesses and added that large number of assesses were at one time let out and consequently loss of lakhs of rupees was incurred by the Government, while on the other hand certain people were wrongly assessed by incompetent and inadequate staff. He believed that the present increase in the establishment was in the interest of the public and had reduced the number of complaints.

Mr. Yamin Khan said that the former staff never understood the Indian merchants accounts book and the result was that no real assessment was done. If the grant on this head was reduced the public revenue would suffer and a lot of corruption would result.

Dr. Sapru said that he believed that special agencies assessment had been conducted much more efficiently than before.

Mr. Samarth said that Bombay could manage to get three times more income-tax than the Madras efficiently with less staff. He could not, therefore, understand why should Madras make more provision for assessment staff.

Mr. Muzumdar pointed out that the Deputy Collectors were in no way inferior to the task. Why should then they have so many special officers receiving high salaries.

Mr. Price urged that the income assessment was very complicated. There should be no objection to improvement in the staff.

Motion Withdrawn.

Sir Sivaswami Iyer summing up observed that his experience was that there was a legitimate dissatisfaction that the income tax cases had not been properly heard. But after hearing the Finance Member he declined to take the responsibility of forcing the motion which was afterwards withdrawn.

Why not Deputy Collectors?

Mr. Venkatapathi Raju moved for the substitution of two Deputy Collectors for two Deputy Commissioners, thus effecting an economy of Rs. 25,200. He said that the income-tax assessment in Madras was too small to suffer highly salaried officers and after all the Deputy Collectors did the same work as the Deputy Commissioners.

Mr. Hailey said that the motion was uncalled for as the administrative arrangements in all provinces were that the Deputy Commissioners were officers senior to Collectors and Deputy Collectors and were indispensable.

Mr. Price said that the Madras Members seemed to be determined to replace officers by cheaper subordinates.

Here the mover interrupting wished to withdraw his motion for which leave was given.

Sir Sivaswami Iyer moved for the omission of Rs. 1200 provided for Commissions paid to private individuals which was carried.

Motions Withdrawn.

Sir Sivaswami Iyer then withdrew several motions by which he wanted omission of several lump provisions under this head and said that after the agreement arrived at this morning that all these lump provisions would be scrutinised by the Standing Finance Committee he did not want to press them.

Mr. Peare Lal Mista (Central Provinces) moved that the Rs. 147,720 provided for Deputy Commissioners and Collectors of income tax in the Central Provinces be reduced to about Rs. 96,000 and odd. This was rejected.

Mr. Rangachari moved that the total demand moved by Mr. Hailey under income tax be reduced by Rs. 803060. He quoted figures to show that the sum demanded for the coming year was more than three times what it was in 1919-20 and twice what was for the current year. He objected to such an enormous growth of expenditure under this head and appealed to the house to support his motion.

Mr. Chowdhuri claimed for some concession to Bengal which was most hard pressed on the financial side. Mr. Neogy also supported.

"Save me from my Friends."

Mr. Mazumdar.

Mr. Mazumdar said that he had come to like Sir Godfrey Fell in spite of all his prejudices against him, for reasons which he could not tell. Sir Godfrey Fell had told the

Assembly the other day that the more they paid for the army the better it was for India. Now it looked that Mr. Hailey was arguing that the more they paid for the income tax officers the better it was for India. All the speaker could say was "Save me from my friends."

Expenditure Necessary.

Mr. Hailey briefly replied justifying the expenditure which he said was necessary in order to equalise the work and bring in more money. The motion was rejected. At this stage Mr. Hailey reiterated that lump provisions under this head also would be scrutinised by the Standing Finance Committee and asked the House to withdraw the motions relating to them. This was agreed to and the demand for income tax as amended was accepted.

Salt Grants.

Sir Thomas Holland moved the head under salt and demanded a grant of Rs. 11795000.

Mr. Venkatapathi Raju moved that the provision of Rs. 1087680 for Assistant Inspectors be reduced by one lakh.

Sir Thomas Holland pointed out that the provision objected to was complicated and the Government was now going into the details and would place the whole matter before the Standing Finance Committee. At this assurance the mover withdrew his motion.

Mr. T. Rangachari moved that the total demand under salt be reduced by 25 lakhs. He pointed out that several items like the local and other allowances were too large to be accepted by the House.

Mr. Hailey asked the mover how he had arrived at his calculation of 20 lakhs.

The member for Industry said that the Government would welcome any detailed criticisms about the extravagances indulged in by the Local Governments, but the house was demanding reduction in total expenditure on any head without showing items where retrenchment could be effected. He promised to give every facility to the Finance Committee and the house to check any extravagance in the use of public money.

Total Demand Carried.

Mr. Rangachari said that their objections were mainly based on the fact that they had not the information to judge whether certain items were being properly used. He did not wish to press his motion after hearing Sir Thomas Holland. The total demand for salt was put and carried.

The Assembly adjourned till to-morrow.

Excise and Stamps.

DELHI, March 10.

Mr. Jones demand for Rs. 120000 under excise was granted without any opposition and reduction. Similarly Mr. Haileys demand for Rs. 424000 under stamps was sanctioned.

Forests.

On the other hand there was some discussion when Mr. Hullah wanted Rs. 2570000 under the head "Forests" Mr. Venkatapathi Raju urged reduction by one lakh of provision of Rs. 157940 for extra assistant conservators and other supervisors. He referred to the growth of the figure under salaries from Rs. 53220 in 1920-21 to Rs. 157940 during the coming year and saw no justification for this sudden increase of more than twice the amount which only affected the poor taxpayer. He found no hopes of inducing the Government to cut down the expenditure when items like this grew in one year to twice its size.

Mr. Hullah said that although he was unable to explain the details of the item and justify the allotment required he was unable at the same time to accept it, because the figure had been estimated by the Accountant-General of the United Provinces in regard to the improvement of Research Institution at Dehra Dun.

Mr. Spence objected to the reduction from a commercial and industrial point of view, while Mr. Rangachari strongly supported the reduction.

Mr. Sarma indicated the proposals for improvement under forest and promised that money would be spent most economically.

Sir Sivaswami Iyer referred to the provision for new superior officers and asked why the Government should give them so much pay at the lowest rung of the ladder at the beginning of their career.

After Mr. Hullah had replied the motion for reduction was put to vote and carried by a large majority.

Mr. Rangachari moved that the demand under forest be reduced by three lakhs. He disclaimed any intention for standing in the way of the most needed developments in forests, but he found that there was nothing shown to indicate that increased provision would be utilised for industrial and commercial development of India.

Dr. Nandlal supported.

Mr. Sarma said that imperial forest service was votable while salaries of provincial service were not. It was now under consideration whether the Imperial forest service should be recruited in India or in England. Then again, the research institutes and Forest College in Dehra Dun were to be improved to afford higher and up-to-date education in forestry and expert staff was now being engaged. He assured the house that only minimum provision for forests had been demanded.

The motion was thereupon withdrawn and the reduced sum under the head forest amounting to Rs. 2470000 was carried.

Registration.

The ninth demand of Rs. 2500 for registration was carried without discussion.

Railways.

Col. Waghorn introduced the head under railways and demanded grant of Rs. 616861000. Mr. Venkatapathi Raju who urged the reduction of working expenses from Rs. 582172000 by five crores pointed out that railways were purely worked as a commercial concern and the House must deal with it on businesslike principles. In countries like Canada the working expenses on railways came to about fifty per cent and he therefore did not understand how it could come to 66 per cent here in this country.

Col. Waghorn referred to the increase in the cost of fuel and of renewals of rolling stock, permanent ways etc. which were kept in abeyance during the war, besides extra remuneration to employees. Otherwise there was no increase over the present years figure.

Mr. Anna Bapajee Katha also moved for reduction of four crores under the head railways working expenses. He said that while he was in full sympathy with the proposal of spending more money on renewals of rolling stocks and

permanent ways he should ask the house to remember that considering the rate of progress on those renewals during the current year the Assembly should not vote for the huge sum under this head.

At this stage Mr. Shafi got up and crossed the door to his opposite side.

The President said "Order order I would draw the attention of the member just going outside about the disorderly manner in which he has crossed between chair and the speaker."

Sir George Barnes replying pointed out that the increase of 61 lakhs was due to increase in the price of coal and some other increases on account of the increase in the wages to employees. The plain fact was that owing to the scarcity of getting material during the war the Government could not renew the wear and tear. Now that the war was over they had to renew the whole machinery which would cost enormously.

Mr. Pickford supported every word of Sir George Barnes and referred to the damaged condition of rolling stock making passenger traffic unsafe. He appealed most earnestly to the members against any policy of retrenchment which would only injure the best interest of the country.

Mr. Price (Karachi) mentioned instances in the past when the railways were closed for lack of rolling stocks. He said it would be a disaster to the Punjab and Sindh if the N. W. Railway traffic was not improved.

Mr. H. Vishandas (Karachi) endorsed Mr. Prices remark and said that there should be no reduction in the interests of the country at large. Mr. Hussainali said that the question was not of providing money but whether money provided would be utilised for the affixed purpose. If the Railway Board could assure that they would be able to get rolling stock from England this year he would support the total amount for working expenses.

Mr. Shahani endorsed Mr. Hussain Ali's remarks and objected to the working expenses increasing at the cost of provision of other facilities to passengers. Mr. Rangachari had no objection to the working expenses being granted if it was for the renewal of rolling stock and permanent ways. He asked why the Government should not get these stocks from France and other countries where their price was stated to be cheaper. Mr. B. S. Kamath objected to improving the pay of the staff to the detriment of rolling stocks and particularly instanced the case of the G. I. & N. Railway in respect of which there was an increase from seventy-six to ninety lakhs on the salary of general superintendents whereas increase in its expenditure on rolling stock was comparatively very small. He took strong exception to this feature of the railway administration and asked why Superintendents and other Officers should be brought from other countries and paid very high salaries thereby finding it difficult to improve the rolling stock.

Racial Distinction.

Colonel Gidney objected to the motion for the reduction and took strong exception to the question of racial distinction brought in by Mr. Kamath. He said that the test was of fitness for service. If Indians went in large number to England and trained themselves in particular lines they were equally eligible to fill the engineering and other technical posts. He drew the attention of the House to the great agitation now prevailing among the railway staff and any reduction in their salaries would mean disaster to the country. He emphasised that there was no question of race in filling the engineering posts.

Dr. Gour said that the whole question was that there was always a distinction in pays of Europeans Anglo-Indians and doing the same work. If the railways were to be worked on economic lines the posts should be open to men of merit without distinction of particular community. The Europeans and Anglo-Indians be paid the same as Indians. Otherwise the railways would be very expensive. The principle dominating the administration should be fair play and no favour.

Colonel Gidney rising explained that he wanted no racial division what he wanted was that if Indians were not found in great number in the engineering line it was because they had not had proper training.

Dr. Nandlal also pressed for larger introduction of Indian element in the working of railways.

Mr. Venkatapathi Raju summing up said that he did not stand in the way of any useful expenditure, but merely objected to increasing several unnecessary items which could easily be brought down. He wanted an explanation as to why the working expenses were increasing abnormally, especially when they were thinking of raising special loans. Unless the Government would promise to scrutinise the necessity for such abnormal increase he must press his motion.

Mr. Jadunath Mazumdar supported the motion for the reduction while Mr. Ginnwalla opposed it.

Col. Waghorn replying to the debate assured the House that this year the Government hoped to carry out renewals more than last year and wanted them to believe that every possible effort would be made to improve the rolling stock, permanent way etc.

Mr. Venkatapathi Raju withdrew his motion.

At this stage the Assembly adjourned for lunch.

Reassembling after lunch the House continued discussion on Col. Waghorn's demand for railways.

Mr. Laihe urged that four crores should be deducted from the working expenses under railway demand. He urged the same arguments as were urged by many non-officials on Mr. Venkatapathi Raju's motion and pointed to the huge deficit they were working under.

Col. Waghorn and Sir George Barnes asked the house not to vote for the reduction as it would defer many urgent and important works contemplated and appealed to Mr. Laihi to withdraw the motion. The motion was however pressed and lost.

Reduction of the cost of Railway Board.

Sir Sivaswami Iyer moved for reduction of the cost of Railway Board by Rs. 830000. He narrated the disgraceful condition of South Indian Railway especially in the far South and expressed the feelings of the people that the rates were so manipulated that they encouraged more external trade than internal trade. He had seldom heard anyone saying a good word about the Railway Board which as a whole had not done anything to advance the railway construction. In the Madras Presidency the interests of Railway construction would have been safer without the Railway Board.

Mr. Tomkins, Joint Secretary of the Railway Board in his evidence before the Railway Committee had shown how far the railway Board had not been able to serve the purpose of remedying the complaints against the calousness of the company managed lines. In conclusion Sir Sivaswami Iyer

observed that the Railway Board had been a source of obstacle and an engine of delay for all useful programmes and he would therefore wish it to be replaced by some suitable substitute.

Mr. Pickford said that the grievances which had been brought to notice by Sir Sivaswamy could not be remedied by the reduction as suggested but by further provision of money.

Sir Sivaswamy withdrew the motion and the grant under railway head amounting to Rs. 600861000 was carried.

Irrigation and Water Ways.

Sir Sydney Crooksbank introduced the head under Irrigation and Water Ways for which he demanded Rs. 269600. Mr. Muzumdar while urging reduction by Rs. 25,000 related in a long speech the deplorable conditions of rivers and especially referred to the river Ganges at Hardwar.

A Breeze.

At this stage Mr. Hailey intervening pointed out that this was purely a provincial matter.

The President:—In so far as the Hon'ble Member (Muzumdar) is discussing a provincial matter he is not in order.

Mr. Muzumdar:—Alright Sir, I shall not refer to the deplorable condition of the Ganges at Hardwar.

Proceeding the speaker referred to the condition of the river Jumna near Delhi when again Mr. Hailey rose to a point of order and wanted the chair to give ruling as to whether Mr. Muzumdar was in order when the irrigation directly controlled by the Government of India did not include a single river in the members reference. The President:—I hope the Hon'ble Member is aware of the ruling I have made.

Mr. Muzumdar:—What Sir, I have not been able to follow you. I cannot hear you (Laughter).

President:—Order order. The Hon'ble Member takes a good deal of license. He ought to take some trouble to understand the position stated by the Government and especially from the chair.

Mr. Muzumdar:—I submit to your ruling more strictly this time (laughter). What I wish to say is that by irrigating lands you destroy rivers which are natural highways of India.

The President:—Order order, I think the Hon'ble Member is straying into the forbidden land.

Mr. Muzumdar:—I am sorry if I have been straying like that. I say that there is no specific mention of now these various charges under miscellaneous irrigation are incurred. I am entitled to know whether irrigation is by rivers, wells or tanks. I submit, Sir, I am entitled to discuss this (Laughter).

Mr. Hailey:—May I point out, Sir, without further waste of time that expenditure under this head does not include a single irrigation by the river.

Mr. Muzumdar:—If so I shall withdraw my motion (Laughter).

The motion was by leave withdrawn.

The demand under irrigation and waterways was accepted.

Posts and Telegraphs.

Mr. Innes moved that the grant of Rs. 107802000 be made for posts and telegraphs.

Mr. Venkatapathi Raju moved that the provision of working expenses amounting to Rs. 83882000 be reduced by one crore. He drew attention to the prewar figures for the same head and said that the figure for the next year stood 200 per cent higher than five years ago. Every year the working expenses were going up by leaps and bounds and the time had come for reduction. Mr. Innes said motion for reduction would do enormous harm. The expenditure on posts and telegraphs was growing because expansions of these services were undertaken every year and also because as it was well known there had been large increases owing to economic conditions and Mr. Venkatapathi Raju could check these economic conditions with the same result as the King Canute did on the exercise of his will over the waves of the sea. The speaker cited the example of the House of Commons where reduction was never resorted to unless it meant a vote of censure on the Minister in charge. The expenses under the head he moved were essential for the efficient working of the department.

Mr. E. Norton drew the attention of Mr. Innes to the bad hand writing in which telegrams were written by telephonists. He wished for improvement in this respect.

Mr. Venkatapathi Raju replying maintained that extravagance had been observed in revisions and re-revisions of pays of the staff which meant a heavy burden on the taxpayer. He said that if the Assembly had the same powers as House of Commons they would not refrain from saving utilized those powers now.

The motion for reduction was put and lost.

Mr. Joshi moved for reduction on Rs. 1210000 demand for the posts and telegraphs. He said that retrenchment could be effected by stopping the creation of new posts and by postponing certain number of new buildings. He specified that the expenditure on new buildings should be reduced to ten lakhs.

Mr. Innes informed the House that the Finance Department had already cut down their demand considerably with regards to the new buildings and the budgeted figure left absolutely no margin for reduction.

Dr. Nadlat asked the Government to accept this modest demand so that they might tell the taxpayer that the Government had tried to reduce their burden.

Mr. Wajid Hussain and Mr. Harchandra Vahandas urged for reduction as desired by Mr. Joshi.

Mr. H. U. Hutchinson replied that the building referred to could not be built this year in Bombay with the money at their disposal.

Mr. Price pointed out that the question of raising postal rates did not rise under amendment. After three more members had spoken in favour of the motion Mr. Neogy in adding his support asked how far the Government had approached this question from the point of view of the resolution passed at the Brussels Conference which stated that no construction should be undertaken unless it was immediately remunerative.

Mr. Hailey pointed out that out of the demand of 20 lakhs for new buildings fifteen lakhs had already been ordered and these buildings were low under construction.

Mr. Joshi's motion was put to vote and declared carried. When a division was demanded the result was 47 voted for and 42 against.

Mr. Samarth moved that in the demand for Posts and Telegraphs the amount of Rs. 107802000 be reduced by Rs. 11002000. He said that reduction should be made in the amount entered in the columns for capital outlay. He pointed out the wrong entry of capital outlay on the Posts and Telegraphs in statement of expenditure charged to the revenue of Central Government in India. Mr. Hailey accepted the proposal to the extent of one crore of rupees. The reduced demand for Posts and Telegraphs amounting to 7,78,00,2000 was accepted and the Assembly adjourned till to-morrow.

Questions.

DELHI, March 11.

The Legislative Assembly met this morning when Raja Paritabgarh took oath of allegiance. No less than 19 motions for reduction of grant under the head "general administration" including Imperial Secretariat appear on the agenda paper. Mr. Rangachariar intends to move for retrenchment by 20 crores under this head for which demand stands at above 65 lakhs. The exhaust fans intended to take the hot air out of the Assembly Chamber was making so much noise that it was difficult to hear the member speaking in low voice. Twelve questions were asked. Replying to Sir Sivaswami Iyer Mr. O'Donnell said that to the knowledge of the Government of India there was no departure from the principle of collective responsibility of Ministers granted under the Government of India Act. Demand number 13 under the head, interest on miscellaneous obligations amounting to Rs. 23077000, was granted without discussion.

Business on 17th.

After question time Mr. Hailey, the leader of the House, intimated that the Legislative business on the 17th instant would include the following:—The Indian Finance Bill will be referred to a Joint Committee of both Chambers and the Indian Factories Act Amendment Bill will also be referred to a Joint Committee of both the Houses. It was also proposed that the Criminal Procedure Code Amendment Bill, the Bill for the enforcement of maintenance orders, the Bill to amend the law relating to the Calcutta University, the Civil Procedure Code Amendment Bill and the Indian Electricity Bill will be taken up for consideration and if accepted will be passed.

Miscellaneous Obligations.

Demand for Rs. 23077000 as interest on miscellaneous obligations was put from the chair and carried without discussion.

General Administration.

Let there be only 6 Members.

Mr. O'Donnell introduced the Budget head under General Administration and demanded a grant of Rs. 6503000.

Mr. Venkatapathi Raju in moving that provision of Rs. 60000 under the head of "Executive Council", be omitted drew attention that the place of Sir George Barnes who was about to retire should not be filled and the number of Executive Councilors should be six and not seven.

Sir William Vincent replying stated that at present there was no intention of giving the place of Sir George Barnes to a new Member. The provision that was sought to be omitted referred to travelling allowances to Executive Councilors. There were a lot of complaints from several parts of the country, especially from commercial centres like Calcutta, Bombay and even Madras which required to be attended to by tours. Further, the members themselves often felt the need of getting into touch with commercial centres and so it was not advisable to cut out this sum. They should not do that unless the House wished to curtail the touring of the Executive Councilors. On the other hand the Executive Councilors thought it necessary that they ought to travel a great deal more than what they had done.

The motion of Mr. Venkatapathi Raju was rejected.

Inspector of Office Procedure.

Mr. Mazumdar moved that the item "Inspector of Office Procedure" carrying a salary of Rs. 27450 be omitted. He could not believe that the Home Member or any other Secretary could say that they had in their old age forgotten the Office Procedure. He said that the salary of this special Officer was put as nonvotable, but he could not understand how.

Mr. Hailey interrupted said that he was sorry that there was a misprint. The salary was votable.

Mr. Mazumdar continuing said that he was surprised that this misprint should have escaped the notice of the Inspector of Office Procedure himself (laughter).

Mr. O'Donnell said that this appointment was based on the recommendations of the Secretary of the Procedure Committee which was an exceptionally competent body on the subject. The committee considered that the creation of the post of a special Officer was essential to simplify and modify the Office procedure. The appointment had resulted in economy in many directions and its removal might mean waste in many directions which would not otherwise be attended to. This officer had effected economy at a considerably higher figure than what he cost the Government.

Mr. Hailey replying to Mr. Hasanali said that the post of Inspector was permanent.

Mr. Norton bore testimony to the excellent work done by this officer, Mr. Watson in Bengal.

Sir William Vincent narrated his experience of the valuable work done by Mr. Watson in Bengal and said that this Officer had been used in connection with the office procedure by the Bihar and Bombay Governments and some mercantile firms. The Government of India was fortunate in taking this officer from the Bombay Government and ever since he had taken up his job he had proved himself to be extraordinarily useful. Formerly any post that fell vacant in the secretariat was filled by the relations of those already employed. Consequently the efficiency of the office work suffered greatly. Now a Staff Selection Board had been established and for all vacant posts men of real worth were taken who passed this Board's examination. In addition to this Mr. Watson had effected great economy in reducing considerable number of temporary posts created in the Army Department during the war.

Mr. Neogy said coming from Bengal he could say something about the work of this special officer who though employed in Bengal and Bihar, had not done satisfactory work there and all his suggestions had never been adhered to. The Government of India had said that this Officer had effected economy where there had been extravagance in the past. Now this was the greatest self condemnation about the waste of public money.

Mr. Spry representing the Bengal Government said that Mr. Watson's work was always satisfactory and resulted in considerable economy.

Mr. Sahani, also emphasised the necessity of improvement in office procedure.

Mr. Ishwar Saran, while recognising the great need for overhauling offices urged that the post of Inspector be only temporary.

Mr. Price and Mr. L. Watson (Cawnpore) supported the permanent appointment as very essential because of the large establishment under the Imperial Secretariat.

Mr. Haily regretted that when questions of principle were being discussed personal charges against Mr. Watson were made by Mr. Neogy. He repudiated them all and for lack of time he could not now enter into details to prove them as groundless. The Government believed that this particular post had resulted in expediting work and saving money. The Staff Selection Board of which this Officer was the President was selecting men for upper grades of exactly the same capacity as men for provincial service so that they might in time rise to posts of under Secretaries and Deputy Secretaries and share the responsibility for higher work.

Mr. Mazumdar replying asked if this special Officer was to look after office, what were the under Secretaries doing. The motion was put and lost and on a division being asked the President ruled that the request was a gross instance of frivolously claimed division.

Mr. Bhaiman Singh moved that the provision of Rs. 156000 for the pay of two temporary Superintendents in the Home Department be reduced by Rs. 7800.

Mr. O'Donnell replying pointed out heavy work which had fallen on the Department requiring services of Superintendents whose posts were after all temporary. The motion was lost.

Mr. Bhaiman Singh next moved that the provision of Rs. 18000 for the salary of two Officers on special duty in the Home Department be omitted. He said that he was under the impression that this special branch was doing some secret service and he did not want the Government to have any Officers on such high salaries for this purpose.

Counter-propaganda.

Sir William Vincent on behalf of the Government pointed out that these two Officers were in charge of special branch which was not doing any secret service as alleged by the mover. But it was putting before the public for their information the policy of the Government on all matters and the reason therefore. If this branch was removed then there would be the fateful result of ill informed public opinion on questions of policy without knowing what the facts were. In England the service of informing the public of the views and policy of the government and removing false impressions created in them was considered to be a stabilising influence. The need for such an agency was all the greater in India where the central government was for removed from many parts of the country. It was the legitimate duty of the government to use every means they could to show to the people the dangers of the non-cooperation movement and dangers of Bolshevism. This branch of the Home Department was only arranging a scientific distribution of information. Dr. Rushbrook Williams had done valuable work in this direction and also through his Material and Moral Progress Report, a book which had proved immensely valuable both here and in Europe and in America where it was sold like hot cakes. But as Dr. Williams could not alone cope with his work it was found necessary to indent for his assistance a young Indian of great ability. The government believed that the work of this branch would be of immense benefit to the country and they would always wish to extend their activities in this direction.

Mr. T. Rangachari who was a member of the Madras Publicity Board gave an account of what that Board had done in the Madras Presidency, especially at the recent elections and wondered why the Government of India should not follow the Madras Government by appointing a non-official board to assist the Publicity Bureau of the Central Government. He urged that the provision under this head should be increased as the amount was wholly inadequate for the purpose.

Mr. Jannadas Dwarkadas endorsed every word of Mr. Rangachari and said that when the Non-co-operators were spreading all possible information, whether it was right or wrong and by means fair or foul, the Government should make an honest attempt to make their position clear. It was a disservice to the country to ask for a reduction or omission of the provision allotted for the purpose of making the work of the Government and representatives of the people known throughout the country.

Mr. Sachidananda Sinha also opposed the motion as it would hamper the Government in placing correct information which the people needed, especially at a moment when persons masquerading under the name of Non-cooperators were making inflammatory and absolutely false speeches.

Mr. Bhaiman Singh while summing up asked for permission to withdraw his motion as he was not previously aware of all the facts that were given out in the course of the debate. But his personal belief and personal experience was that more of falsehood and less of truth was being spread by the Punjab Publicity Bureau which in effect we calculated to do more harm than good.

At this stage the Assembly adjourned for lunch.

The Taxicab Dacoity.

CALCUTTA, March 11.

The Police made a successful raid yesterday in the house of a Peshwari Taxi cab owner in connection with the recent taxi cab dacoity in Lyons. Range in which a sum of Rs. 95,000 belonging to the Chartered Bank was stolen and recovered Rs. 34,000 in G. C. notes. So far the Police have made about dozen arrests and have taken charge of a taxi and a private motor car. The armed sepoys who accompanied the dacoity with money and who disappeared after the robbery have not yet been traced. The recovered notes were found in three tins buried in the ground.

A committee of 8 members representing industries, capitalists and labour has been appointed by H. E. the Governor of Bengal to enquire into the causes of recent strikes of workmen in Bengal.

The Punjab Government have till November 1920 distributed about 17 lakhs of Rupees from the Imperial Indian Relief Fund for Post between relief to widows and dependants of Indian officers who were killed or died on active service. The Government have appointed an officer on special duty to investigate further and make additional allotments.

బ్రహ్మశ్రీ ఆయుర్వేదరత్న, పండిత, N. V. శ్రీరామాచార్యులు, Ph. D. Sc. గారిచే శాస్త్రోక్తముగ రియోదయబడి
ద్రావిడాయుర్వేద పండిత వమ్మేలపాపయ్య, పన్నుప్రదర్శకసామయ్య, వైఖాపూర్వకముగ మొదటితరగతిలో యోగ్యతాపత్రము పొందిన

సిద్ధ కల్ప మ క ర థ్య జ ము

(2715)

వైద్యవశాచరమణ అశ్వత్థామకముగ 3 వేలైది రియోదయబడినది. పశువైద్యశాస్త్రమునందు, పురాతనములైనదిగాని, సర్వవిధములైన వ్యాధులకు సుఖయోగియైనది. (సాచీన ముఖ్యములచే చెప్పబడిన బహుమతియైన ఈ బొమ్మను ఆయుర్వేదవశోధకులచే చక్కగ పరిశీలించబడి ముద్రపడినది. ఆచార్యులు సామ్యహాన లగు నకలపసామయ్యయనకు దీక్షావశమని చెప్పబడిన నేలాటి యొక్కతలు నుండరు. ఈ బొమ్మనుకలన సంపూర్ణముగ నెరర్చియు వ్యాధుల వికారము—వరములకు నత్తురలేకపోవుట, సాద మొదలగు చర్మవ్యాధులు, ఉత్సాహములేకుండ, బ్రాహ్మక క్రికగ్రుట, ఆకలిమందగించుట, సాంధ్యోగము, నాపు, కీళ్ళపట్టు, కీళ్ళసెత్తులు, కత్తువారము, అతిమూర్ఖము మొదలగు మూర్ఖవ్యాధులు, మూలవ్యాధి, కౌగిలము, అస్థివైరము బాసగు అర్చనవ్యాధులు, కృమిహాను (అంటువ్యాధులు) కొరకు మొదలగు దుష్టస్త్రిబంధము అన్నివిధములైన చర్మవ్యాధులను స్త్రీలకలగు మూలవ్యాధి ముకురక్తస్రావములను, ముకురాలమున కలగు కూలము పోగొట్టును. ఇంతేకాదు—పశువైద్యవ్యాధులకు పోగొట్టి వేనమునకు లేజమ్మల బలము నిచ్చి ఆచార్యులను కలుగజేయగలిగిన బొమ్మనుకలని నిజమనిపిం. బాల్మమున దుర్భాగమున అభ్యుత్థము కుక్కుము మొదలుగాగల పురుషవైద్యమునకు సోపములను కలుగజేయు వ్యాధులను కుదముట్టు పోగొట్టుతుండు ఇది ఒక్కయే యని నొక్కి చెప్పవలసివచ్చును. వేనమున చెడునీకుల పోగొట్టి, కుద్దమైన రక్తమును కలుగజేసి కీరచార్మమును, అయ్యుష్టిని ఇచ్చుటకు ఈ బొమ్మను వివేచనము. ఇది యీరధ్యులయొక్కమున శేర్మమును వస్తువులచే నాక సంకట నివారకము ముఖ్యము, స్వప్నము, జోహములను, అనేకమూర్ఖములను అను లేర్చి లేయగడియి. ఈ బొమ్మను, కాల వేరే వేనాత్రయోధేయములను గమనించ, పథ్యనియము లేక స్త్రీ పురుష లెకలెకను రసాయము (Tonic) గ నుకయోగించ వలెను. ముందు యెచ్చుకొను ప్రకారమును, పథ్యవిశేషములను ముందువెంట ప్రత్యేకముగ కంపదము. ఒకయొకములోనే సంపూర్ణగుణమును కలుగజేయు, (50) అయదనియార్చి గల యొకబుద్ధియ. 10—0—0 లు చూకొను. కపాలాభివ్యుల ప్రత్యేకము.

రంతి విలాసము :

విలాసము.—మదరాసు ఆయుర్వేద జ్యోషధశాల, తపాలాపెట్టె నం. 151 య. మదరాసు.

“కల్పమ” పద్రాసు.

Telephone : No. 291.

Tel. Address : "ALL SILKS"

ESTD., 1860.

Dhanamal Chellaram.

Silk House.

WHOLESALE AND RETAIL.

DEALER IN

Japanese, Chinese, Indian & English, Silks, for Saris, Peticots, Jackets Etc. Etc.

Gent's Silk, Suiting, also English Woollen and Cotton Goods.

No. 46, Rattan Bazaar Road, G. T. Madras.

మదనకామేశ్వరలేఖ్యము

యని మిక్కిలి పిర్యవృద్ధిని, భాకుత్వవృద్ధిని, జలమును, కలిగించుటలో శ్రేష్ఠమునది. మేమనగా, అయ్యుష్టము, ని కాగ్ర, కుక్కుము, అతిమూర్ఖము, మొదలగువాటిని హరించి మంచికాంచిన, పిర్యవృద్ధిని, కామగుణమును, యోజన సంకోచమును, సంకాపము కలిగించును, 2 దెబ్బలు చాలును 20 ము దెబ్బలు 1-4-0 మ. పి. 0-8-0. రోజుపుత్తులలేఖ్యము మలబద్ధమును పోగొట్టును. డ 1-1 కల అ 10 మి.పి. అర్. పి. శి. వీ. అందుకంచేసి, ఆయుర్వేదసమాజం.

(2878) పెరిచేపే, నెల్లూరు జిల్లా, (Via) ఒంగోలు.

సంరక్షణగ్రహము.

నక అదృశ్యములు, ఆశ్వత్థమైన కలిపెట్టెను. మాటికి నూరుతళ్ళకలను పూచీకడగలము. విడువనిపురానివ్యాధులకు అమోఘమైన బొమ్మనుకలము. గర్భపుకాలములోపల విడువనివేరము కాకునులేయబడును. విడువనిపురైన వస్తువులు కలిపిలేదు. సమాధికలమున మాత్రమే రియోదయబడినది. (యంగ్రముచే చేయబడినది.)

1. యొక్కవ్యాధి... 8 దినములకు రు 4-0-0
2. బహుమూర్ఖవ్యాధి 8 " " 4-0-0
3. గ నెరియ 15 " " 4-0-0
4. ముట్టు సంబంధమైనవ్యాధి 15 " " 4-0-0
5. కుకము " " 5-0-0
6. కత్తువారము " " 5-8-0
7. నవామేనాను " 10 దినములకు " 4-0-0
8. వేనాపుష్టి 15 " " 5-0-0

9. ఉన్నతవ్యాధి... 15 దినములకు మూర్రమే అన్నివోట్లను ఏకేంట్లు కావలెను. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు అంగ్రవామలో నుండవలెను. వచ్చు అదాయములో 100-8 రు 10-0-0 వాటినివిద్యాకాలమున ఇచ్చివేయబడును.

అన్నివోట్లలోను ఏకేంట్లు కావలెను. (2699) ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు అంగ్రవామలోనే నడవలెను.

Tele : address M. C. Sen Gupta, Machsaviour 7, Krishna Das, Pal's Lane, Calcutta

FREE TO ANY ADDRESS.

"Secret Gem"

A Beautiful Book on Health and Happiness Apply to:—Amritam & Co.

Post Box No, 222, Madras.

మేలన ఫౌంటెను కలములు

బ్రాహ్మణుడు	రు 2-8-0	వాటరుమేన విడియము	8-8-0
నెల్లూరు 210	8-0-0	కెంపిలు	2-4-0
డిల్లీ 1000	8-8-0	కెండిక్కిళ్ళు	0-18-0
నాగూరు	4-8-0	సాదాక్కిళ్ళు	0-2-0

గిరి ప్రదర్శన, స్వేషనము, టిప్పి కేసు, మద్రాసు.

నో టీ ను.

2719

ఇకకంట్టు అనెనను ఏజెన్సీ.

55 కచ్చికొడ్డు, మెలాపూరు - మద్రాసు.

రాబడిమీద వచ్చుకట్టుటకు దిఫారము రిటరను తయారు చేయుట, ఆ డే రుని వెటిషములు, అప్పీలు వెటిషములు, మెమోరియలు, మున్నగు వాని విషయము యావత్తు సంబంధము, సలహా వగైరా ఎక్కడ భర్త్యుకాకుండా యివ్వబడును.

శ్రీ వైష్ణవపత్రిక.

శ్రీ వైష్ణవుల మకసాంఘిక నైతిక విహితముమీకా భివృద్ధిగల విషయములను నులభిత్వేని ప్రకటించు మాసపత్రిక. మక ప్రకర్తల లగు శ్రీవైష్ణవ పూర్వచార్యుల చరిత్రములు, వారిగంధముల భాసారీకరములును యిందు వ్రాయబడును. శ్రీవైష్ణవులు శ్రీవైష్ణవ మతాభిమాన రత్నములని నాదించుకొనినది. సాధారణ చందా సంవత్సరమునకు రూ. 1-8-0 లు మాత్రమే. 2644

శ్రీమత్తీరుమల వీరరాఘవాచార్యులు, విజయవాడ.

సామ్రాజ్య శాసనసభ

ఎనిమిదవ తేది సమావేశము

(కొత్త ప్రకటన)

అయ్యుధనిర్మాణశాఖలో జరిగిన మోసములనుబట్టి యింతవరకు 5 కేసులుమాత్రమే కాబట్టి జేయబడినది. మంగరాస్త్రియైన నామగ; సంయుక్తరాస్త్రియలచేత. సంయుక్తరాస్త్రియలందఱుమరింపబడిన సాత్తు మరల అభివేదించి. కల కలలో నొక కేసులో 5 వది విధించబడినది. కక్కినవి విచారణలో నున్నవి. ఫిర్యాది నెలాభివేత మీ నిమిత్తము 189962 రూపాయలు వ్యయమయ్యెను. ఆమొత్తమున సంయుక్తరాస్త్రియలకేసులో వ్యయవారుల కిచ్చిన మొత్తము 1200 రూపాయలు, యిచ్చుదని నర భామను హతించుగాను నియోగిగారికి బదులు చెప్పిరి. అకేసుల నిపుడు పదమొండురూ అట్టి పదంతి యాద్యోగులలో కలిగియున్నదా అని వార్తలుగా రుదాగ లేదని హతించుగాను తెలిసి.

ఆర్థిక ప్రకటన

బాంబాయి మంగరాస్త్రియలకాదావపు పన్నున కొంత భాగమియ్యవలెను. కారాకలికలకు వుత్తరములకు వచ్చును పాపింకనాడదం నర్సారాగి దుకవ్యసించి. కాని అమాట తెవ్వరికిని విషయలేదని.

భారతీయులను విడువదలమునందును యింతర సైనిక శాఖలలోనుగూడ చేయకొనవలెను. స్త్రీవిద్యావిషయమునను సామ్రాజ్యిక వాటివ్య విద్యావిషయములను భవముని నియోగింకవలెదని అగర్వాలాగారు నడిపిరి.

సైనిక వ్యయమును కర్షించవలెను. భారతకు ప్రతముల మీద ఆదాయపుకన్న నేయగూడదు. అన్నివెట్టెమీద వచ్చు వేసినందున ఈవేరమున వాతక్రమ వృద్ధినిండును. అసాపుత్రరముల వచ్చు పాపింకనములను అనసోయోధ్యమును వాటి మరల సవరణము అభించునని కోటింగం గారు నడిపిరి.

మారకమే ప్రభావమును విజ్ఞులకు సామ్యు చెల్లించకుండుట దుష్టవైకము నలరగాదు. అ ను చర్చ కల స నే. కాన ప్రభుత్వము వారి విషయమున చాల శ్రద్ధసహించి దీని నుజేయవచ్చు వేరమున సంకృప్తి కలగదు. విగుమరులను కర్షించవలెను. ఎకుమరులను పాపింకనలెను. కొరతనుకాదు కల్పించుకొనుటలసనే గోధుము విద్యము మున్నగు భావ్యములను కొనుకూడ లేకున్నాడు. భరణిపోయినది. కెండిగిగుమతిని నిరోధించవచ్చు మారకము కర్షదని ప్రేమి గారు నడిపిరి.

నిమర్మలన్నియు సరైనవైన ఆధారములు లేనవిగా నున్నవి. విషయం చుట యందు చొరబెట్టుటకు శిశువు మయ్యురుగా నుండ పొరబడి. సైనిక వ్యయము మిగిలినది. అన్నివేరములలోపాపే యున్నది. నేన ప్రభానాంగము; సైనికులు సంకృప్తులుగా నుండవచ్చు లాభములేదు. ఉత్తరమునవచ్చు కొండకాతులవారి యొత్తి యాదేశమున తెవ్వమును కలిపి నేను కర్షించు విషయమున కర్షవచ్చునును చేయబడును. తూర్పు రుద్యులో నుని హద్దునందు వేరములో కల్పము నున్నది. సైనికుల వేరము అను పాపింకనములనే నేనవ్యయము పాపింకన. ఆ

ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి వెంటనే తోడ్పడవలెను శక్తికొలది ఒక్క వాటానైనను కొనవలెను ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ లిమిటెడ్

అనుమతి పొందిన మూలదనము మూడు లక్షల రూపాయలు

వాటా (షేరు) ఒక్కటి రూ 10 మోటున 50 వేల షేర్లుగా విభజించబడినది. ఇదివరకు 15 వేల షేర్లకు దరఖాస్తులు వచ్చియున్నవి. ఏదివేల రూపాయలకు మించి ఎన్నాలైనను వాటాదార్లకు జేతమైనకును గూడ చాల లాభము గలది.

ప్రచురమున చూడండి

వెంటనే దరఖాస్తులు తంపుకొనండి.

15 వేల షేర్లు 31 వ మార్చిలోగా పూర్తికావలెను

దరఖాస్తుదారులు, బ్యాంకులు, షేర్ల దొరకులు.

స్థానము:—ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, 19, హరిస్ రోడ్, మదరాసు.

కాంగ్రెసునుండి. దైనికముఖముగా రాష్ట్రీయదోరతనము లేమియును భరించుటలేదు. మంత్రి రోజులు శిక్షింపబడునని నేనభిప్రాయపడుచున్నాను. యితరులను విడిచిపెట్టి 25 గాడు (ఫెర్రీ)గాడు నడిచిరి.

యంత్రమునకు పూర్వమును సంఖ్యలుగూడ విత్తును (లిటింగు) నేనూ 8000 నుండి ఇండియా నేనూ 7500 నుండి కిక్కిరించింది. కొత్త సాధనముల సాధనముగలందు విడిచి వైపునకులేదు. అదివేళనుండి యిండియాను బొంబాయిలేదు. ఇండియాను జరిపారు తెగల యిప్పుంది కలదు. కానీ మున్నగు దేశముల కిట్టి యిప్పుంది యేమియును లేదు. ట్రేజరీ రియలు వేల నమగ్రమును కింక ను కొన్నివిస్తరములు వట్టును. వైని కోర్టుగములకు భారతీయములు హెచ్చుగా నియమించుట వలన భయమును యిప్పు లేదు. బోర్డింగుల యిప్పులేమింకను లొంగలేదు. జరిపారు (డెన్టు)ను శిక్షింపగా నుండెను. జేతములకు సంబంధములు కలదుల వడచుటగూడ వేలను వలన కలసి వచ్చుచుండును. బోర్డింగుల యిప్పులేమింకను యిప్పులేమింకను యిప్పులేమింకను వైనిక భయమును కిక్కిరించి పోయెదను నేనాని తెలిపెను.

నేనూ కిక్కిరించిన వైనిక గతి యేమియును గాన నేనూ కిక్కిరించుచుండెను. లేయకు చర్యములమీద నన్ను వేయ గూడదని విత్తుగూడు నడిచిరి.

జేతములు వైనిక కిక్కిరించిన నంగము కలుగుచుండ నేను జేతమున నడిచుచు భయమును వ్యయమునకు రని చాచుకొనుచున్నాను నడిచిరి.

అది కత్తికొనుచున్నాను కాద్యకాద్యకాద్యక నడిచి చాల చర్య జరిగినది. 118 కొట్టుల కుప్పములకు కానన నడిచిరి అనుచు అవతరము 105 కొట్టుల కుప్పములేదు. దీనిని జిల్లాభాగముతో నిర్వహించి నియమ కట్టిక ప్రాసినది. నన్ను మాత్రము కలెంకనందులకు సంరక్షించుచున్నా దని హెచ్చరించు నడిచిరి.

అయిదువ తేది ప్రమావేళము

9 వ తేది వోట్లు తుచ్చుకొనెను.

చెన్నై కుప్పములను నిర్వహించుచు 50 వేల కిక్కిరించిన వెంకటకతి రాజుగా ఉత్తరమునకిది తిర్వాన మామొడింపబడెను.

బొంబాయి కుప్పము కిక్కిరించు కుప్పము 2400 కుప్పములకు నడిచిరి కిక్కిరించుచుగా రుపదానింకను తిర్వాన మంగిరించుట లేదు.

సింధుదీవికలలో అది కలెంకన 62,187 నుండి 42,689 కి కిక్కిరించుట వెంకటకతి రాజుగా ఉత్తరమునకిది తిర్వాన మామొడింపబడెను. అదివేళనుండి కాటాను ఎన్నెన్నో తుచ్చుకొనుచు అదివేళనుండి 6059 నుండి 2786 కి కిక్కిరించుట రాజుగా ఉత్తరమునకిది తిర్వాన మామొడింపబడెను. కొన్ని తిర్వానములనుగూడ చర్య జరిపెనట్లు రాజుగా ఉత్తరమునకిది తిర్వాన మామొడింపబడెను. కొన్ని కుప్పములనుగూడ 6695000 కొనగా 6622500 ను విత్తుగా రుపదానింపెను.

అదాయపు కుప్పములను 288800 అనుచుంపవలె నని హెచ్చరించుచుండును. అదివేళనుండి కిక్కిరించుచున్నాను కుప్పములనుగూడ తిర్వానమునకిది కొంతవరకు జరిగెను గాని ఇతర కుప్పములకు తిర్వానమును వలనకొని.

బట్టలరకములలో మీకు కావలసినది

కిసిను చందు చెల్లారాం

విలువగల నరకులు దొరకు స్థలము.

కొన్ని వడ్లతోనే యిప్పుటి కద్దరికి తగినట్టిది. నమ్మకమైనట్టిది. విలువగలవి అగు బట్టలు మావద్ద దొరకు నను విఖ్యాతి నూ కేర్పడినది. తక్కువ ధరలో మంచివి తప్పక మావద్ద దొరకు నను నమ్మకముతో వేలకొలది కాతాబారులు మా యొద్దను పరిగా వచ్చుచుండురు. దీనివలన మా కుక్కాహము మెండైనది గాన మేమీ విఖ్యాతిని నిలుపుకొనుట వేలయును వెనుదీయుట లేదు. మా వద్ద పురుషులకు, స్త్రీలకు, పిల్లలకు గూడ నుపయోగించు మంచి రకములు వట్టు, నూలు, ఉన్ని, నారబట్టలనేకములు గలవు.

మీరు స్వయముగా వచ్చి చూచిన వాని విలువ తెలియగలదు.

విలువగల పట్టుబట్టలు

మీరలు	అంగవస్త్రములు
దావణీలు	కోటుకడ్డలు
కానాడీలు	వట్టుకడ్డలు
కాకెల్లు	పువ్వుకాచారలగుడ్డలు
రవికలు	మొఖములు గుడ్డలు
ధోవతులు	ఉత్తరవేయదగిన పట్టు

జపాను, చీనా, ఇండియా దేశములం

ఉన్ని భాగములనుండి వచ్చినరకములు గూడ మా యొద్ద నున్నవి.

ఉన్ని లేక వాలుబట్టలు

ట్వీడులు	ప్లానెలు
కొట్టులు	విస్సీ
తాలువలు	ఆలుపూలు రఫెటా
స్పర్తి	మల్లరులు
కాక్చీరము బట్టలు	రంగులు
	వియల్లా ప్లానెలు

నూలు బట్టలు

వట్టుబట్టలు	బనియెడలు
కోటు	దున్నులు
చెక్కలు	పాటీసులు
మొలులు	క్రెటోడులు
ధోవతులు	ప్రాయిల్లు
అంగవస్త్రములు	బుజిలెములు
తువాళ్లు	ట్వీలు
కేంద్రేతానులు	అద్దకపుతానులు

నార బట్టలు

జాలండు	టోయిలటు కవర్లు
ద్రెసుక్రాఫు	కెనుమెంటులు
లాను	దస్త్రగుడ్డలు
నాస్కినులు	తువాళ్లు
దావణులు	దున్నులు
బల్లల వైవేయు గుడ్డలు	తయోకు బట్టలు
జున్నెముల వైవేయు	నడకనూకులు

కిసినుచందు చెల్లారాం, జపాను సిల్క్ హౌసు,

ప్రకటన బాదరు బోర్డు స్ట్రీట్ నెంబర్ 78, 79 రతన బజారు రోడ్డు, మదరాసు.

ఇతర కిక్కిరించు కుప్పము 1200 ను కిక్కిరించుట నను తిర్వాన మామొడింపబడెను.

హెచ్చరించు తిర్వాన మామొడింపబడెను.

ఉత్తరము 11785000 కావలెనని హెచ్చరించు రాజుగా ఉత్తరమునకిది తిర్వాన మామొడింపబడెను.

మదరాసు ప్రమావేళము.

మొదట కొన్ని ప్రశ్నోత్తరములు జరిగినవి.

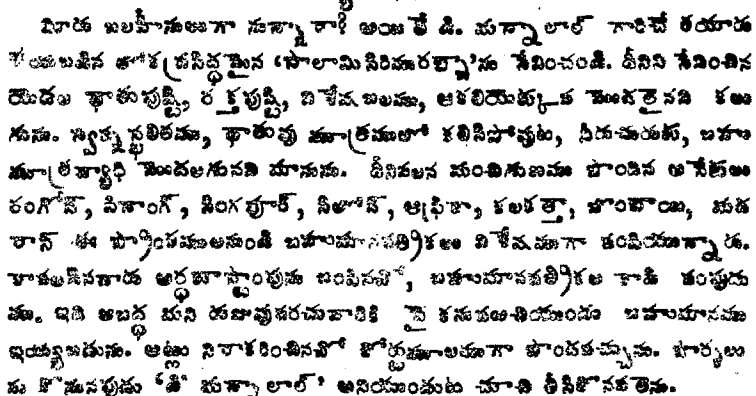
శుభముగా కాపు 15078000 అనుచుంపవలె నని హెచ్చరించు తిర్వాన మామొడింపబడెను.

కూమిక్చు నిబ్బాదికి 967000 కావలెనని తిర్వానము గూడ మామొడింపబడెను. కొడగులు చెన్నై రాష్ట్రములో నేను కుప్పములకు నేను కిక్కిరించుచుండు రాజుగా ఉత్తరమునకిది తిర్వాన మామొడింపబడెను. కొంతవరకు జరిగెను విత్తులు నేనగిరి అయ్యెదగా తిర్వానమును వలనకొని.

కనువుల వ్యాధులు

కనువులలో అంటువ్యాధులు కలిగినప్పుడు, కనువైద్య కాలము సంబంధించి మున్ను వాడుకదొడ్డిలో అట్టివానిపట్టుటకు 1866 నం. కానన ప్రకారము అధికారము గలదు. కాని కొన్ని కొన్ని సమయములలో అంటువ్యాధులు కలిగినవకువులకు వాడుకదొడ్డిలో పట్టుటకు వీలకలదు. సామాన్యముగ వ్యాధులు కలిగినప్పుడు అంటు కనువులను కలిపించుటకు భావము గాదని చెప్పవలెను. కావున, వాడుకదొడ్డి అధికారులు, అంటువ్యాధులు కలిగి ప్రభువు వేసి పట్టుకలెనో నేని పట్టుకలెనో, నిర్ణయించుటకు అధికార ముండునట్లు కాననను జరిగెను. కొన్ని చిల్లర చిరకలు గూడ జేయదును. (నం) కె. వెంకటరెడ్డి.

(1979)

డి. మన్నాలాల్, డిల్లీవేడ్డులు, సాలామిసిరీమిర బ్యాంక్, బెంగళూరుసిటీ.
D. Mannalal, Salamisri Depot, Bangalore City.

(1045)

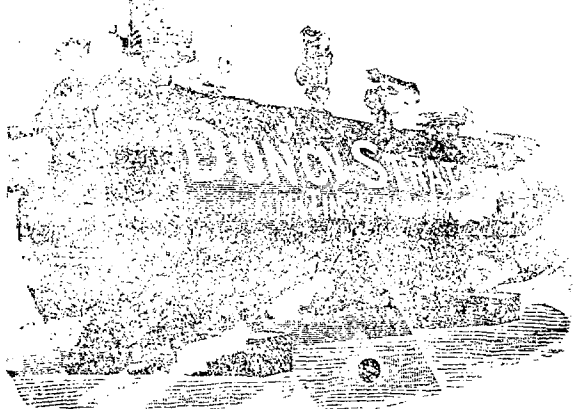
గంధర్వపార్వతీ, రామవరం, (నోదావరి.)

DUNCAN STRATTON & Co.

ಶ್ರೀ ಮಹಾದೇವಯ್ಯ

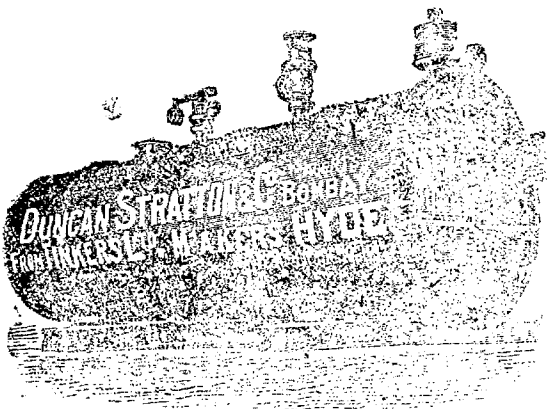
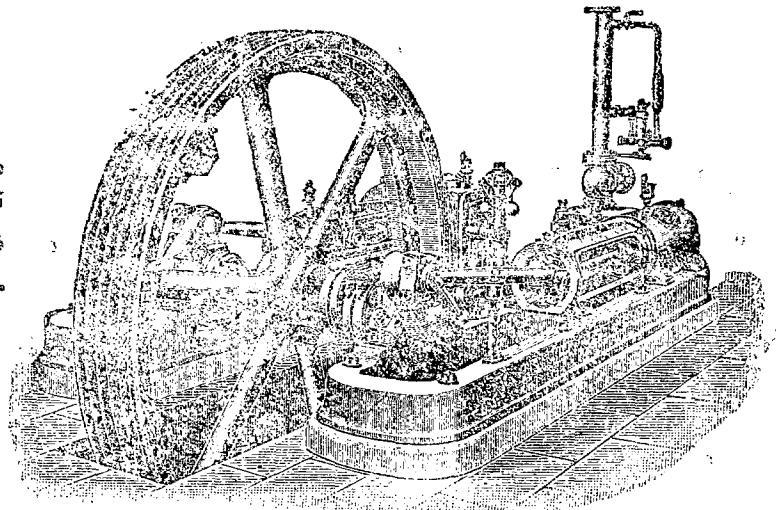
(2412)

ఎంజనీర్లు, మెషిన్ల ఇంజనీర్లు, 9 మెరయిన్ వీధి, బొంబాయి.

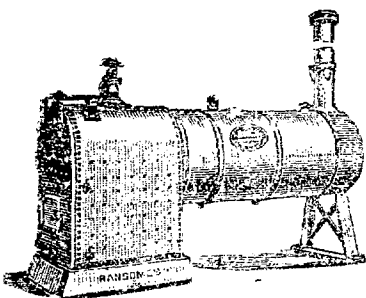

ప్రకాశనం: కార్మిక బాంధవ్యం.

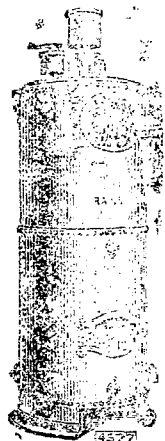
పాఠశ్రు 10 అడుగులు
 మొదలు 24 అడుగుల వర
 వుండును. — దరహా మేటరు
 ల 4. మొదలు 6 అ. 16 అడుగుల
 వరకు వుండును.

[illegible]

మార్చి 20 ఆది మొదలు 32 ఆది వరకు.

[illegible]

లోక మల్టిమ్యాజర్ బాయిలర్లు.
స్టీముబ్బె-ఎంబ్ (వెనుక 80 పౌండ్. పైలెటు
100 పౌండ్, 120 పౌండ్, 150 పౌండ్ వరకు) ఉన్నవి.

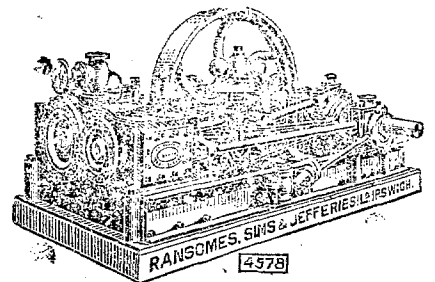
వర్గీకరణ: జాబ్బులు.

అందుకే ఆ పాత్రను అప్పటి నుండినే సీనియర్ హీరోగా నిలబెట్టారు.

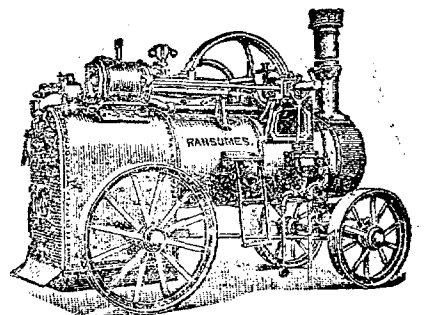
ఈ గ్రంథ తెలుగుబడిన వాటిని
సరయి చేయించుము.

మాది జన్మింను మేషివరి, కాళిసామా
మాది (వెన్నెంను మేషివరి [నానా
మాది జన్మింను మేషివరి
మాది పిరింను మేషివరి
అన్నరకముల నీమల ఎంజ్ను
అన్నరకముల నీమల బాయిలరు
తోర వ్రవర మిల్లింను మేషివరి
మా మిల్లిం మేషివరి
మంనుగడదేయ మేషివరి [సామానానా
కద్దు లియ్యమాదేయ మేషివరి కాళి
అన్నరకముల మంపింను మేషివరి
గ్గు, క్కలసాంను కంధమైన కొరములు
నన నానా ముడుగు అయిల్ ఎంజ్ను
క్కిన్ లెజ్జింను (ప్రాప్తు) కొరములు
మలు మర్క సాపు కొరములు
సాప్తింను, కప్పింను, పెద్దప్పు
ట్ విరన్ అంను కాన్లు విరన్ పుల్లిం.
గంబూ అన్నరకముల సామానానా.

నైట్ బ్రెన్ నైట్ కాంపాండు
హిందూస్థాని' ఎంజనులు.
(కానీ బ్రెన్ నైట్ మొదలనుండి పోటోగ్రాఫీలు వచ్చినవి.)
ఇందులో సింగిల్ సిలిండరు ఎంజనులు కూడా గలవు.

హైస్పీడుకాంపోందు ఎంజిషులు.

పూర్వ జల్ స్త్రీ మూ ఎంచుకుంటుంది.
 సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సింగిల్ డబుల్ గలవి.
 స్త్రీ మూ (మొదట 120 పాములు గలవి.
 కాంపాండు— మ్రా, జూ (మొదట 120 సింగిల్స్.
 స్త్రీ మూ (మొదట 150 పాములు గలవి.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలో యుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక

జెజువాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో ఉండడు ఇంగ్లీషు ప్రార్థన ఇంపొర్టింగు సంఘానికి ప్రాప్తమైన గాత్రన
మానేపల్లి బావనయ్యగారికైనను వ్రాయవలెను.

అన్యైశాంజనము అన్యైశాంజనము దివ్యాత్మతము.

వర్ణము, శ్రీరత్నము, కడిశము, రోమ్యునకడిశము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పొట్టు, బెణుకులు, చిశలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యామృతము.

శక్తి పరీక్షా ఫలితం: 0-20-0; మార్కులు: 5-12-0. పాఠ్యపుస్తకం చదివినది.

అనురాగమునందు, { 100, ప్రసాదము, బంధము,
6, కంటకములను, మదరాసు.

